

محمود منصوری

وکیل دادگستری

هفتمین کنفرانس جهانی مرکز صلح از طریق قانون و تاریخچه آن سازمان

مقدمه

در هر زمان که اینجانب در یکی از کنفرانس‌های بین‌المللی شرکت کرده‌ام پس از مراجعت با سؤالهای مختلفی از طرف اشخاص مختلف از جمله همکاران روبرو بوده‌ام که بیشتر آن سؤوال‌ها قبل از اینکه راجع به مسائل مربوط به کنفرانس باشد راجع به مسائل نامربوط بوده است مثلاً همیشه و مکرر و قبل از اینکه توضیحی راجع به اصل موضوع خواسته شود این سؤوال مطرح میشود که شما از طرف کدام دستگاه دولتی مأموریت داشتید و یا هزینه سفر شما را چه مقامی پرداخت کرده یا چقدر خرج سفر کرده‌اید و مثل اینکه از نظر سؤوال‌کنندگان اصولاً موضوع مهم گرفتن هزینه سفر و انجام یک مسافرت بی‌خرج دولت است نه شرکت در یک کنفرانس و درک مسائل مطرحه در کنفرانس‌ها و وقتی پاسخ داده میشود که نه من از طرف مقامی مأموریت داشته و نه کسی هزینه سفر به من پرداخته بلکه به هزینه شخصی شرکت کرده‌ام بلافاصله سؤوال‌های دیگر را مطرح میکنند که اگر پولی از جایی نگرفته‌اید و مأموریتی نداشته پس برای چه رفته و چه فایده‌ای بر اینگونه کنفرانس‌های بین‌المللی مترتب است که شما و امثال شما و حتی گاهی اشخاصی که نه یک کلمه زبان میدانند و نه کوچکترین اطلاعی از مباحث مربوطه دارند پول و وقت خود را تلف میکنند و به چنین مجامع می‌روند و چه نتیجه و فایده‌ای از این رفت و آمدها بدست می‌آید.

و چون تاکنون در مجله کانون کسی به این سؤوال‌ها پاسخی نداده لازم دانستم ضمن اینکه در این مقاله بعضی از مطالب اساسی را مطرح میکنم قسمتی از آنرا هم اختصاص به پاسخ به اینگونه سؤالات دهم.

قبل از هرچیز باید توجه داشت که علم حقوق که از جمله علوم نظری است که مثل علوم فیزیک و شیمی فورمول‌های غیرقابل تغییر ندارد تا هر حقوقدانی که قاعده‌ای

را آموخت خود را بی‌نیاز از هرگونه مراجعه به سایر عقاید و یا دخالت در هر مباحثه‌ای بداند و لازمه خوب دانستن مسائل حقوقی آنهم در جهانی که هرروز مباحث بسیاری در زمینه‌های مختلف تازه مطرح میگردد این است که حقوقدانان هم به مسائل جدید آشنا شوند و هم از نظرات همکاران خود در مورد مسائل مختلف در همه جهان مطلع باشند و مخصوصاً در مسائل جدید قضائی برای ما ایرانیان بسیار لازم است که خوشه‌هایی از خرمن‌های علوم و نظرات تازه جمع‌آوری نمائیم تا شاید روزی خود صاحب خرمن و شایسته خوشه چینی برای دیگران شویم. و چون گفته شد که ما حقوقدانان احتیاج به شرکت در کنفرانس‌های حقوقی داریم تذکر این نکته را هم لازم میدانم که نوشتن این جمله دلیل بر آن نیست که متخصصین سایر رشته‌ها چنین احتیاجی ندارند و بهترین دلیل این مطلب کنفرانس‌ها و اجتماعات بین‌المللی است که هر روز در رشته‌های مختلف علوم و فنون تشکیل میشوند و اختصاص به یک رشته از علوم مثل حقوق یا جغرافی و یا ریاضی ندارند بلکه در همه رشته‌ها حتی آنهایی که بنظر ما قواعد ثابت و لاتغییر دارند هرروز در گوشه‌ای از جهان برای آن مسائل کنفرانس‌ها و سمینارها تشکیل میشود و هرکس اندوخته‌ای از آن علم و دانش دارد با دیگران مبادله میکند و در یک چنین وضعی مسلم است که علم حقوق که اصولاً قواعد آن از نظرات و عقاید مختلف ناشی میشود بیشتر از هر علم دیگری احتیاج به تبادل نظر و مبادله اطلاعات و معلومات دارد مخصوصاً اینکه میشود ادعا کرد که در میان همه معارف انسانی تنها علم حقوق است که در هر مسئله تعداد نظرات ابراز شده به تعداد افرادی است که در آن مسئله اظهار عقیده کرده‌اند زیرا غیرممکن است که در مسائل حقوقی حتی دو نفر حقوقدان هم پیدا شوند که واقعاً مجتهد باشند و در یک مسئله از تمام جهات و در تمام نکات مربوط به آن مسئله دارای نظریه واحد باشند و حتی در مواردی که هم بین یک یا چند نفر حقوقدان در یک مسئله نسبت به نتیجه بحث و یا قضاوت در آن مسئله نظر واحد دارند باز در چگونگی استدلال و رسیدن به آن نتیجه غیر ممکن است که باهم در تمام نکات نظرات مشترک داشته باشند لذا مباحثه و مبادله اطلاعات در امور حقوقی همیشه مفید و برای هر حقوقدانی لازم است و مخصوصاً در مسائل جدید که بسیاری از آنها در کشور ما بخاطر اینکه مسائل مربوطه وجود ندارد اصولاً مطرح نیست و در حقیقت آنگونه مسائل نه تنها در کشور ما بلکه در بسیاری از اجتماعات دیگر هم بیگانه‌اند ولی در هر حال روزی آشنائی با آن مسائل مورد لزوم خواهد بود و لازم است که حقوقدانان با یکدیگر جمع شده و از افکار و عقاید همدیگر مطلع شوند و به طرز کار و چگونگی استدلال و به قواعد و مسائل حقوقی جدید که مبتلا به آنها است آشنائی حاصل نمایند و اگر فرضاً یک یا چند نفر هم در اینگونه اجتماعات شرکت نمایند و هیچگونه استفاده‌ای از این مجامع نبرند باز دلیل بر بی‌فایده بودن اینگونه مجامع و حتی بی‌فایده بودن شرکت آن‌گونه اشخاص نیست زیرا در هر صورت همان اشخاص هم اگر واقعاً طلبه باشند حداقل این است که چیزهای تازه‌ای می‌بینند و آداب تازه‌ای

می‌آموزند که در هر صورت در حد خود مفید خواهد بود.

بهترین دلیل این موضوع طرز تربیت باسترها یا وکلای مدافع در حقوق انگلیس است و آنهاییکه با چگونگی شاگردی و رسیدن به مقام باستری یا وکالت دادگستری در این‌ها INN (کانون‌های وکلای دادگستری باسترها) آشنائی دارند میدانند که یکی از مهمترین برنامه‌های تربیتی شاگردان در دوره باستری این است که باید هرچندگاه یکبار در جلسه نهار خوردن باسترهای سابقه‌دار شرکت کنند و به طرز نشستن و غذا خوردن و سخن گفتن و سایر رفتار آنها آشنا شوند و آداب خود را منطبق با رویه آن کهنه‌کاران مشاغل قضائی سازند.

این نکته هم قابل تذکر است که اصولاً تشکیل اینگونه کنفرانس‌ها و مجامع از روز اول در اثر احتیاجات انسانها به وجود آمده و هر روز هم بیشتر گسترش پیدا کرده و اگر فرضاً در نقاطی از جهان شرکت در اینگونه کنفرانس‌ها بخاطر تفریح و استفاده از تعطیلی و یا گرفتن هزینه سفر و مأموریت‌های پوچ رسم شده در حقیقت تشکیل آنها برای این امور نبوده و همیشه بیشتر آنهایی که در اینگونه مجامع شرکت می‌کنند بخاطر احتیاجات اجتماعی یا اختصاصی است و بسیاری هم بخاطر آموختن علوم و فنون جدید و خدمتی به هم‌نوع و مملکت خود بوده و هست.

چگونگی پیدایش روابط بین‌المللی

برای اینکه ذهن خوانندگان بیشتر روشن شود لازم میدانم تاریخچه مختصری از اینگونه اجتماعات را بنظر برسانم. همانطور که گفته شد اصولاً پیدایش و توسعه و پیشرفت سازمان‌های بین‌المللی از روز اول در اثر احتیاج کشورها برای ایجاد رابطه بین ملل و جوامع مختلف و انجام خواسته‌های اقتصادی و سیاسی و اجتماعی یکدیگر بوده است و بهمان طریق که تمدن بشری پیشرفت کرده اینگونه ارتباطات هم بین مردم و ملل مختلف هر روز بیشتر شده است و اولین ارتباط رسمی بین ملل مختلف با ایجاد روابط کنسولی پیداشده که آنگونه مأمورین بعنوان نماینده کشور متبوعه و یا بازرگانان هموطن خود انتخاب میگردیدند و مهمترین کار کنسول‌ها حمایت از وظایف در منافع اتباع کشور خود بوده که از لحاظ تجارتي در کشور محل مأموریت مخصوصاً در بنادر خارجی اشتغالاتی داشته‌اند.

تاریخ روابط کنسولی آنطور که اروپائیان و یا پیشقدمان تمدن جدید معتقد هستند از زمان تمدن یونانیان و رومی‌ها شروع میشود و هم‌اکنون هم اینگونه مأمورین و یا نمایندگان ملل مختلف نزد ملل دیگر وجود دارند ولی اهمیت آنها بقدر سابق نیست. زیرا در حال حاضر روابط کنسولی بیشتر از آنچه مربوط به روابط بین دولت‌ها و یا ملت‌ها باشد مربوط به انجام امور شخصی و تجارتي اتباع ملت خود نزد ملت میزبان است و باید گفت از زمانیکه فرستادن سفیر و سایر نمایندگان سیاسی مرسوم گردید از اهمیت وظایف کنسول‌ها هم کاسته شده تا بتدریج به صورت امروزی در آمده‌اند.

از قرن پانزدهم میلادی روابط دیپلماسی بین ملل شروع شد و اولین بار هم پرنس نشینان مختلف ایتالیا به فرستادن نمایندگان سیاسی دائمی نزد یکدیگر بعنوان سفیر مبادرت کردند و به تدریج داشتن سفارت و کارمندان مختلف و کلیه وسائل مربوط به سفارتخانه بطرزی که امروز معمول است منجر گردید و مادر نظر نداریم در این مقاله راجع به توسعه و چگونگی روابط سیاسی و کنسولی بحثی نمائیم.

چگونگی پیدایش کنفرانس‌های بین‌المللی

پس از اینکه بین کشورها مبادله نماینده دائم بعنوان سفیر و وزیر مختار و امثال آنها معمول گردید گوا اینکه از لحاظ روابط بین دو کشور سفیر و وزیر مختار و سایر مأمورین سیاسی مشابه کافی بودند ولی مسائلی پیش می‌آید که احتیاج بود چند کشور با یکدیگر مذاکره کرده و تصمیمی اتخاذ و یا قراردادی تنظیم نمایند و برای اینکار تنها دخالت فرستادگان سیاسی بین دو کشور کافی نبود و لازم بود که نمایندگان متخصص همه کشورهای ذی‌علاقه با یکدیگر جمع شوند و بهمین دلیل بود که فکر تشکیل کنفرانس‌های بین‌المللی پیدا شد تا با اجتماع نمایندگان چندین کشور بتوان مشکل یا شکلات فی‌مابین را حل و فصل نمایند و کنفرانس صلح وستفالی در سال ۱۶۴۸ و کنفرانس وین در سال ۱۸۱۵ که بعد از جنگ‌های ناپلئون واقع شد و کنفرانس صلح ۱۹۱۹ و رسای بعد از جنگ بین‌المللی اول از این نوع سازمان‌ها بودند و در هر یک از آن کنفرانس‌ها هم که راجع به موضوع خاصی تشکیل می‌گردید در کنفرانس بعدی همیشه عده شرکت‌کنندگان و کشورهای که لازم بود در آن دخالت نمایند زیادتر و حتی چند برابر میشدند و غیر ممکن بود که آن مسائل با روابط سیاسی بین کشورها انجام پذیرد.

بتدریج انواع کنفرانس‌ها زیادتر شدند چنانکه کنگره برلن در سال ۱۸۷۱ برای قبولاندن اجرای مقررات دریای سیاه به روسیه که در کنفرانس پاریس در سال ۱۸۵۶ مورد قبول قرار گرفته و مورد تکذیب روسها بود تشکیل شد و کنفرانس‌های ۱۸۸۴ و ۱۸۸۵ برلن برای حل و فصل مسائل افریقا که در مورد رقابت‌های سیاسی و اقتصادی دول مقتدر اروپا در آن قاره پیدا شده بود و کنفرانس‌های لاهه در سال‌های ۱۸۹۹ و ۱۹۰۷ که برای رسیدگی به مسائل و قواعد زمان جنگ و وظایف کشورهای بیطرف تشکیل و منجر به تنظیم قراردادهای معروف لاهه گردیدند.

کنفرانس ۱۸۱۵ وین ضمن حل و فصل مسائل بعد از جنگ‌های ناپلئون برای تشکیل سازمان‌های بین‌المللی برای حل و فصل مسائل سیاسی به پیشنهاد سزار روسیه مقرر داشت که اختلافات قدرتمندان اروپا با توجه به استانداردهای اخلاقی حل و فصل شود و برای این منظور کنفرانس‌های سالیانه تشکیل شود و کنفرانس‌های مورد نظر آن کنگره چهار مرتبه در سال ۱۸۱۸ تا ۱۸۲۲ تشکیل گردید ولی بعد از آن دیگر تشکیل نگردید و فکر تشکیل مرتب آن نوع کنفرانس‌ها به‌بوته فراموشی سپرده شد و فقط مواقعی آنگونه اجتماعات تشکیل میشد که برای انجام امری لازم بنظر

می‌آمد و آخرین باری که کنفرانس بر طبق توصیه‌های کنگره وین تشکیل گردید کنفرانس ۱۳-۱۹۱۲ لندن بود که بعد از جنگ‌های بالکان تشکیل گردیدند.

بزرگترین مشکل برای حل و فصل مسائل سیاسی که پیش می‌آید در درجه اول این بود که هر مشکل تازه که پیدا می‌شد باید يك کنفرانس تازه به ابتکار یکی از کشورهای مربوطه تشکیل شود و همین موضوع خود باعث می‌شد که حل آن مسئله مدت‌ها به تأخیر افتد و بعلاوه وقتی هم کنفرانسی به ابتکار يك کشور تشکیل می‌شد اعضاء آن کنفرانس عبارت بودند از همان کشورهایی که کشور مهمان‌دار دعوت می‌کرد و خواهی نخواهی در هر کنفرانس اعضاء شرکت‌کننده تغییر می‌کردند و هیچگونه الزامی هم برای دعوت‌کننده نبود که همه کشورهای ذینفع را دعوت نماید و همین مسئله هم خود لزوم عضویت دائمی کشورها را در کنفرانس‌ها نشان می‌داد مضافاً بر اینکه در آن چنان کنفرانس‌های موقتی تصمیمات باید بالاتفاق اتخاذ گردد و در صورتیکه کشوری با نتیجه کنفرانس موافقت نداشت از امضاء موافقت‌نامه یا قرارداد و یا اعلامیه کنفرانس امتناع می‌کرد و هیچ مقرراتی هم نبود که او را اجبار به قبول آن تصمیمات بنماید در صورتیکه در حال حاضر بیشتر کنفرانس‌های بین‌المللی که تشکیل می‌شود تصمیمات متخذه آنها که با اکثریت آراء اتخاذ می‌گردد حداقل این است که آن تصمیمات مورد احترام اقلیت مخالف هم قرار می‌گیرد.

بهر حال کنفرانس‌های یاد شده بالا همه در امور سیاسی و بین‌دولت‌ها تشکیل می‌شد و کار آنها حل و فصل مسائل در روابط بین‌المللی بود و چون هیچکدام برای انجام منظور کفایت نمی‌کردند بالاخره برای حسن انجام مسائل بین‌المللی و ارتباط دائم در روابط ملل جامعه ملل تشکیل و بعد هم سازمان ملل متحد ایجاد گردید که بحث راجع به آنها مربوط به موضوع این مقاله نیست و مقدمه بالا هم فقط به این جهت نوشته شد که تا حدی سابقه کنفرانس‌های بین‌المللی گفته شده باشد و بحث ما در این مقاله مربوط به مقررات و شرایط مربوط به روابط بین گروه‌های مردم و کشورهای مختلف که از علاقه‌های مشترك آنها سرچشمه می‌گیرد و اینگونه روابط ولو اینکه کنفرانس‌های موقتی بین‌المللی که برای حل و فصل مسائل سیاسی تشکیل می‌شدند از هر جهت هم موفق می‌گردیدند باز تأثیری چندان در پیشرفت سازمان‌های مورد نظر ما نداشتند.

از لحاظ همکاری برای پیشرفت و توسعه روابط بین دسته‌های مختلف مردم از ملت‌های مختلف که دارای علایق مشترك بودند قرن نوزدهم را میتوان سر آغاز تشکیل سازمان‌هایی دانست که برای این منظور تشکیل و دارای صفات سازمان‌های بین‌المللی بودند.

اینگونه علایق مورد نظر بر دو نوع بودند یکی مسائل و مشکلاتی بود که دولت‌ها هم در آن شرکت داشته و در حل و فصل آنها با مردم همکاری می‌کردند و برای انجام آن امور سازمان‌هایی تشکیل شده است و اینگونه سازمان‌ها معروف به اتحادیه‌های بین‌المللی عمومی و یا اتحادیه‌های دولتی گردیدند و نوع دیگر سازمان-

هائی بودند که فقط به خاطر علائق مردم کشورهای مختلف تشکیل شدند و گروه‌های خاصی از مردم کشورهای مختلف در آن شرکت داشتند و اینگونه سازمان‌ها معروف به اتحادیه‌های بین‌المللی خصوصی یا اتحادیه‌های غیردولتی گردیدند که ما در اینجا فقط در مورد نوع دوم آنها بحث می‌کنیم زیرا کنفرانس‌هایی که در این مقاله مورد نظر ما هستند از نوع دوم می‌باشند و برای اینکه خوانندگان بطور کلی با انواع سازمان‌های بین‌المللی اعم از خصوصی و یا عمومی آشنا شوند لازم است در اینجا همانطور که نویسنده در کتاب نفت: مبانی حقوقی و شرایط عمومی قراردادهای نفتی متذکر شده‌ام در این مقاله هم ذکر می‌کنم تا درجه‌بندی سازمان‌های بین‌المللی برای خوانندگان روشن شده و سپس وارد بحث اصلی خود یعنی سازمان‌های بین‌المللی خصوصی شویم.

بطور کلی سازمانهای بین‌المللی را میتوان به اقسام ذیل طبقه‌بندی کرد:

۱- از لحاظ زمان یا مدت مأموریت آنها - که به سه دسته تقسیم میشوند و عبارتند از اول سازمانهای مخصوص که برای يك امر معین تشکیل میشود و زمان آنها تابع خاتمه مأموریت آنها است و پس از انجام امر مسورد مأموریت دوره آنها پایان می‌یابد مثل کنفرانسهای صلح. دوم سازمان‌های موقت برای مدت معینی تشکیل و پس از خاتمه مدت پایان می‌یابند مثل سازمان‌های دفاعی که معمولاً برای ده یا بیست سال تشکیل میشود. و سوم سازمان‌های دائم - که برای مدت نامحدود تشکیل میشوند مثل سازمان ملل متحد و جامعه ملل سابق یا سازمان یونسکو.

۲- از لحاظ وظائفی که برعهده سازمان‌های بین‌المللی گذاشته میشود میتوان آنها را به اقسام مختلف تقسیم کرد مثلاً ممکن است سازمان برای امور سیاسی باشد مثل کنفرانس باندونک و یا سازمان قضائی باشد مثل دادگاه جهانی و یا هیئت داوری بین هند و پاکستان و یا سازمان برای فراهم کردن وسائل صلح و آشتی باشد مثل کنفرانس چند سال قبل پاریس که برای صلح ویتنام تشکیل شده بود و یا سازمان برای انجام يك نوع امور اداری باشد مثل کمیسیون بین‌المللی رودخانه‌ها و یا سازمان بهداشت جهانی و سازمان ارتباطات بین‌المللی. یا سازمان برای همکاری در يك نوع از امور مورد احتیاج همه تشکیل شده باشد مثل سازمان یونسکو و یا ممکن است سازمان برای قانون‌گذاری و یا تهیه و جمع‌آوری مقررات و قواعد خاص و عام بین کشورها تشکیل شده باشد مثل کنفرانس لاهه ۱۸۹۹ و ۱۹۰۷ و کنفرانس بارسلون برای امور دریانوردی ۱۹۲۱ و کنفرانس ورشو مربوط به هم-آهنگ کردن قوانین باربری هوایی ۱۹۲۹ و کنفرانس لندن مربوط به حفظ و حمایت مالکیت صنعتی ۱۹۳۴ و کنفرانس ۱۹۵۸ ژنو برای حقوق دریائی.

۳- از لحاظ جامعیت و عدم جامعیت - وظائف و اختیارات سازمان‌های بین‌المللی بدو دسته تقسیم میشوند اول - غیر جامع به سازمانی گفته میشود که منحصرأ برای انجام يك یا چند کار مخصوص که همه از يك رشته امور است تشکیل شده باشد مثل مراجع قضائی بین‌المللی. دوم - جامع به سازمانی گفته

میشود که برای انجام کارهای مختلف تشکیل شده و اختیارات آن محدود به امور خاصی نیست مثل سازمان ملل متحد.

بطور کلی جامع و غیرجامع از یکدیگر چنین تشخیص میشوند که اگر آن سازمان اداری اختیارات لازم در رشته‌های متعدد از قبیل سیاست - اقتصاد - قضا - علوم - جنگ و صلح و غیره داشته باشند به آن جامع میگویند و اگر حدود اختیارات آن سازمان فقط مربوط به یک نوع یا رشته از امور باشد غیرجامع است. جامع‌ترین سازمان‌های بین‌المللی در تاریخ جهان به ترتیب عبارتند از جامعه ملل سابق که بعد مقررات آن تکمیل‌تر گردید و اکنون کامل شده آن سازمان ملل متحد است در این نوع سازمان‌ها کوشش میشود که به تدریج یک سازمان جامع دائمی در چهارچوب بین‌المللی برای همه جهان پیدا شود. برنامه‌های سازمان ملل متحد مبنی بر آن نیست که یک حکومت جهانی که مورد ادعای بعضی از سازمان‌های خصوصی است تشکیل شود بلکه هدف سازمان ملل متحد آن است که بتدریج کنفدراسیونی از ملل جهان تشکیل شود که کشورهای عضو متعهد باشند حقوق حاکمیت خود را بنفع آن سازمان محدود بحدودی نمایند که در اساسنامه یا منشور سازمان مندرج است ولی هرگز اعضاء اینگونه سازمانها که دولت‌ها هستند به اتباع خود اجازه نمیدهند که مستقیماً با ارگان چنین سازمان بین‌المللی تماسی حاصل نمایند و آن سازمان هم حق ندارد که مستقیماً با اشخاص و اجتماعات موجود در کشورهای عضو مستقیماً رابطه برقرار و بطریقی در امور داخلی آنها دخالت نماید.

کنفدراسیون از نوع کنفدراسیون سازمان ملل متحد با اختیارات محدود و حوزه‌های محدودتر در تاریخ سیاسی جهان مکرر دیده شده است مثل کنفدراسیون سویس قبل از سال ۱۸۴۸ و کنفدراسیون آلمان از سال ۱۸۱۵ تا ۱۸۶۶ و غیره. تفاوت عمده سازمان ملل متحد با آن نوع کنفدراسیون‌ها قلمرو آن است که در سازمان ملل متحد همه جهان است و در سازمانهای قبلی به یک قسمت معین از جهان محدود بود.

۴- از لحاظ ماهیت و صفات اموری که یک سازمان بین‌المللی برای آن تشکیل شده است - بدین توضیح که آیا همه آن اموری که سازمان برای آن تشکیل شده است و حق دخالت در آنها را دارد از نوع واحد و هم جنس یکدیگر است مثل سازمان‌های دفاعی و یا اینکه آن سازمان برای امور مختلف و غیرهم‌جنس تشکیل شده است مثل سازمان کشورهای آمریکائی.

۵- از لحاظ مقاصدی که یک سازمان برای آن تشکیل میشود - بدو دسته تقسیم میشوند اول - سازمان‌هایی که دارای مقاصد واحد هستند مثل سازمانهای دوازده‌گانه اختصاصی سازمان ملل متحد و یا قرارداد کلی تعرفه و تجارت - دوم - سازمانهایی که دارای مقاصد متعدد هستند مثل شورای اروپا و سازمان کشورهای اروپائی و سازمان کشورهای امریکای مرکزی و سازمان پنلوکس که سازمان‌های اخیر همه از لحاظ طبقه‌بندی حقوق بین‌المللی کنفدراسیون بوده و در ردیف

سازمان ملل متحد هستند.

۶- از لحاظ حوزه قلمرو سازمان‌های بین‌المللی که ممکن است محلی و یا منطقه‌ای باشند مثل سازمان ناتو و یا ممکن است جهانی باشند مثل سازمان خواربار و کشاورزی جهانی.

یکمده از سازمان‌های بین‌المللی هستند که با وجود اینکه به موجب قراردادهای همه‌جانبه بین دولت‌ها تشکیل شده‌اند سازمان ملل متحد هم که خود يك سازمان جهانی جامع است برای به وجود آوردن آنها با توجه به منشور ملل متحد كمك کرده است زیرا منشور ملل متحد مقرر داشته.

اولاً سازمان‌هایی که برای حل و فصل اختلافات محلی و تصفیه مسالمت‌آمیز آنها و ایجاد مؤسسات ناحیه‌ای که به منظور تصفیه کارهای مربوط به نگاهداری و حفظ صلح بین‌المللی است تقویت و تشویق شوند.

ثانیاً - سازمان ملل متحد از طریق شورای امنیت سازمان‌های بین‌المللی که برای اجرای عملیات قهری انجام می‌گیرد مشروط بر اینکه عملیات آنها با اجازه شورای امنیت باشد تقویت مینماید و.

ثالثاً - سازمان ملل متحد از طریق شورای اجتماعی و اقتصادی خود به منظور ایجاد ثبات و آسایش ملل و همکاری در امور اقتصادی و اجتماعی و بهداشت و فرهنگ و غیره اعضاء سازمان ملل را به تشکیل سازمانها و مؤسسات بین‌المللی تشویق مینماید و بدین ترتیب سازمان ملل متحد با توجه به مقررات منشور خود تشکیل سازمان‌های مختلف سیاسی - نظامی - اقتصادی - اجتماعی و همکاری و بشر- دوستی را تشویق مینماید و در اثر همین تشریفات یکمده زیاد سازمان‌های مختلف تشکیل شده که ذکر نام همه آنها از بحث این مقاله خارج است.

۷- از لحاظ نتایج کار سازمان‌های بین‌المللی بدو دسته تقسیم می‌شوند و عبارتند از سازمان‌هایی که به منظور امور مادی تشکیل میشوند و آنهایی که برای امور معنوی تشکیل میشوند.

۸- از لحاظ اختیارات مفوضه سازمان‌های بین‌المللی بدو دسته تقسیم می-

شوند.

اول آنهایی هستند که انواع آنها ذکر کردیم و حدود اختیارات آنها هر يك بجای خود معلوم است و هیچيك از آنها مستقیماً ارتباطی با اتباع کشورهای آنها که عضو آن سازمان‌ها هستند ندارند و متقابلاً اتباع آن کشورها هم هیچگونه رابطه با سازمان‌های مذکور ندارند بدین توضیح که از لحاظ اصول و مقررات نه تصمیمات آن سازمان‌ها مستقیماً به افراد مربوط میشوند و نه برای افراد حقی شناخته شده که بتوانند در کار آن سازمان‌ها دخالت نمایند ولی در يك دسته از امور مثل اینکه اتباع بتوانند شکایت به آن سازمان‌ها نمایند بدون اینکه سازمان وظیفه‌ای داشته باشد پاسخ دهد یا اقدامی بعمل آورد اشکالی ندارد.

دوم - سازمانهای بین‌المللی فوق ملی هستند. این نوع سازمان‌ها نه تنها با

دول عضو مستقیماً ارتباط دارند بلکه با اتباع آنها هم مرتبط هستند و به عبارت دیگر در این سازمانها مکانی برای افراد خصوصی در نظر گرفته شده است. این دسته از سازمانها در حال حاضر از لحاظ تعداد محدود و همه منطقه‌ای بوده و منحصر به قاره اروپا است در یک رشته مخصوص از امور دخالت دارند که معروف به امور حرفه‌ای و اقتصادی است و عبارتند از سازمان‌های مربوط به جامعه اقتصادی اروپا که از جامعه فولاد و آهن و جامعه اقتصادی و جامعه اتمی اروپا تشکیل شده است.

عنوان فوق‌ملی اولین بار بطور رسمی در ماده ۹ قرارداد جامعه آهن و فولاد ذکر شد و سپس در قرارداد جامعه دفاعی اروپا استعمال گردید که آن جامعه در اثر عدم تمایل فرانسه به الحاق ارتش خود به ارتش اروپا صورت عمل به خود نگرفت سپس در دو قرارداد جامعه اقتصادی و جامعه اتمی اروپا هم وارد شد.

سه سازمان مذکور بعنوان سازمان‌های فوق‌ملی معروف هستند و آنها را از لحاظ طبقه‌بندی حقوق بین‌المللی بعنوان فدراسیون حرفه‌ای هم نامیده‌اند بدین معنی که همانطور که فدراسیون سیاسی در قلمرو حکومت چند کشور تشکیل و حدود فعالیت آن در امور سیاسی مربوط به اختیارات او است و باعث از بین رفتن مرزهای کشورهای عضو در امور مربوط به اختیارات فدراسیون میشود فدراسیون حرفه‌ای هم در امور اقتصادی - اجتماعی - و شغلی و پولی و سایر امور به موجب قراردادهای مربوط تشکیل و نتیجه این میشود که مرزهای کشورهای عضو در آن امور از میان برداشته میشود و به صورت یک واحد یا اجتماعی یا شغلی و غیره در می‌آیند مثل وضع موجود کشورهای عضو بازار مشترک اروپا.

باید توجه داشت که سازمان‌های بین‌المللی فوق‌ملی هم با دولت بین‌المللی تفاوت دارند و اختلاف آنها بسیار است لذا هرگز نباید تصور کرد که اینگونه سازمانها صفت دولت بین‌المللی دارند.

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی

الف - صفات مشترک سازمان‌های بین‌المللی

از لحاظ اصول و قواعد و احکام حقوق بین‌المللی برای همه انواع سازمانهای بین‌المللی که فوقاً ذکر شد چند صفت و قاعده مشترک و مورد قبول وجود دارد که وقتی اختلافی راجع به آن موارد پیدا شود آن اختلاف با توجه به قواعد و اصول مزبور رفع میگردد و آنها بطور خلاصه عبارتند از:

۱- هر سازمان بین‌المللی محصول و نتیجه لااقل یک قرارداد بین‌المللی است و غیر از آن ممکن نیست و سازمان بین‌المللی وجود پیدا نمیکند بنابراین وقتی وجود سازمان متکی به قرارداد است حقوق و وظائف آن هم همان است که در قرارداد یا قراردادها بین امضاءکنندگان قبول و توافق شده است و اثر آنها هم تنها شامل امضاءکنندگان قرارداد میشود و بهمینوجه اینگونه سازمانها حقوق و وظائفی برای کشورهایی که قرارداد را امضاء نکرده‌اند ایجاد نمی‌نمایند و هیچ تعهدی بر قبول

شناسائی آنها و یا تصمیمات آنها ندارند مگر اینکه بیکی از طرفی که در حقوق بین‌المللی قبول شده و مرسوم است از قبیل رضایت و تأیید وجود آنها را شناخته و یا با اعزام نماینده نزد آنها بطور صریح و ضمنی رسمیت آنها را شناخته باشند.

۲- در مواردی که راجع به صلاحیت یک سازمان بین‌المللی تردید حاصل شود اصل قبول شده در حقوق بین‌المللی این است که آن سازمان باید شخصاً راجع به صلاحیت یا عدم صلاحیت خود در آن امر به‌خصوص اتخاذ تصمیم نماید و هرگونه تصمیمی که اتخاذ شود نافذ و معتبر است.

۳- در مواردی که یک سازمان برای انجام یک یا چند امر بخصوص تشکیل شده است در هر مورد که تردید حاصل شود که آیا راجع به یک مسئله خاص مربوط به اموری که سازمان برای آن تشکیل شده رسیدگی بآن در صلاحیت دول تشکیل دهنده آن سازمان است یا خود سازمان اصل قبول شده این است که رسیدگی به مسئله مزبور در صلاحیت سازمان است نه دولت‌های تشکیل دهنده.

۴- در مواردی که تردید حاصل میشود که آیا دولت‌های تشکیل دهنده یک سازمان همه‌گونه اختیارات لازم را برای انجام هدف سازمان به آن سازمان تفویض کرده‌اند یا خیر اصل قبول شده در حقوق بین‌المللی این است که همه اختیارات لازم تفویض شده مگر اینکه صریحاً دلیلی خلاف آن باشد.

ب- سازمان‌های بین‌المللی مخصوص طبق اصول منشورها و انا

شرایطی که در بالا ذکر شد با هر سازمان بین‌المللی تطبیق میشود و بیشتر سازمان‌های بالا که نام برده شد آنهایی هستند که برای امور سیاسی و نظامی و اقتصادی و اجتماعی و بشردوستی و همکاری اداری و غیره تشکیل شده‌اند. یک نوع سازمان‌های بین‌المللی دیگر موجود است که به توصیه شورای اقتصادی و اجتماعی سازمان ملل متحد و طبق اصول منشورها و انا برای تولید و توزیع مواد خام و کالاهای اولیه تشکیل شده و هدف آن نوع مؤسسات عبارت از این است که مانع مشکلاتی شوند که معمولاً در مواد اولیه اتفاق می‌افتد و در تعدیل تولید و توزیع و مصرف آن نوع کالاها مؤثر میشوند و مانع از آن میگردند که اقدامات یکطرفه دولت‌ها مؤثر در تولید یا توزیع یا مصرف آن کالاها شده و موجب قحطی و یا ارزانی آنها گردد و هدف از تشکیل این سازمان‌ها آنستکه مانع هرگونه مشکلی در تولید و توزیع کالاهای اولیه که گاه باعث نایابی و گرانی و در نتیجه خسارت به مصرف‌کننده و گاه موجب کساد و فراوانی و ارزانی و در نتیجه نابودی تولیدکنندگان میگردد بشود. اساس این‌گونه سازمان‌ها بر این اصل استوار است که بین تولیدکنندگان و مصرف‌کنندگان مواد خام همکاری ایجاد و ضمن تولید مقدار لازم و توزیع عادلانه آنها همیشه مانع بالا رفتن یا پائین آمدن قیمت‌ها و کمیابی و یا زیادی آن کالاها در سطح جهانی شوند و کوشش شود که تولید و توزیع کالاهای مزبور به نسبت احتیاج کشورهای تولیدکننده و مصرف‌کننده تحت قواعدی درآید که اگر فرضاً گاهی کمیاب

هم شوند آن مقدار که تولید شده بطور عادلانه توزیع شود لذا بر طبق مقررات منشورها وانا به کشورها توصیه شده است که برای آن نوع مواد اولیه مثل گندم که قبل از کنفرانسها وانا هم سازمانی وجود داشته و سایر کشورهای جهان را هم که عضویت ندارند به عضویت سازمان مذکور تشویق نمایند و نسبت به آن گونه مواد خام هم که تا آن تاریخ تشکیلاتی موجود نبوده است يك سازمان بین المللی تشکیل شود تا در آتیه هم مصرف کنندگان همیشه در برابر احتیاجی که به مواد خام دارند بتوانند با قیمت عادلانه آنرا تهیه نمایند و هم تولید کنندگان بتوانند قیمت منصفانه برای کالاهای خود دریافت دارند تا از تعدی آنها در بعضی مواقع و ورشکست شدن آنها در بعضی مواقع دیگر جلوگیری شود.

وظیفه اینگونه سازمانها آنستکه اولاً میزان تولید را کنترل کنند تا در هر سال نسبت به احتیاج آن سال کالا در سطح جهانی برای هر کشور از کشورهای تولید کننده به نسبت سوابق و احتیاجات و نیاز تولید آنها سهمیه تعیین مینمایند و به آنها اجازه میدهند که تا آن مقدار کالا در بازار جهانی عرضه کنند و مبنای تعیین مقدار سهمیه تولید که توصیه میشود اطلاعاتی است که کشورهای مصرف کننده در مورد احتیاجات خود در اختیار سازمان می گذارند و بالنتیجه برای مصرف کنندگان هم سهمیه برای خرید تعیین می کنند.

تشکیلات این سازمانها معمولاً عبارت است از يك شورا و يك دبیرخانه است که شورای مربوط اختیار اداره و رسیدگی به امور را دارد و به نسبت احتیاج هم کمیسیونها و ارگان دیگر با اجازه شورا تشکیل میشود.

در شورای این سازمانها آراء به تساوی بین تولید کنندگان و مصرف کنندگان تقسیم میشود و بالنتیجه در تصمیمات آنها رأی هر دو دسته مؤثر است و هیچ دسته به تنهایی نمیتواند منویات خود را اجراء نماید و کشورهای عضو معمولاً در این نوع قراردادهای تعهد مینمایند که تمام تصمیمات و حتی آئین نامه ها که برای تولید و توزیع تصویب میشود به موقع اجراء بگذارند.

این نوع سازمانهای بین المللی هر روز روبه تزايد است و بعضی هم مثلاً شورای بین المللی شکر که از سال ۱۹۵۲ در بروکسل تشکیل شده است سابقه طولانی دارند.

ج - سازمانهای بین المللی خاص یا کارتلها

در میان همین نوع سازمانهای بین المللی یکدسته دیگر هستند که بصورت فوق الذکر یعنی بین تولید کننده و مصرف کننده تشکیل نشده است بلکه تنها یکدسته از آنها با هم جمع شده و آنرا تشکیل داده اند و معمولاً این چنین سازمانهایی بین تولید کنندگان تشکیل میشود و بیشتر به کارتل شبیه است و ما هم آنها را سازمانهای بین المللی خاص کارتل نام نهاده و از میان آنها سازمان بین المللی چای را شرح میدهم.

سازمان بین‌المللی چای - بین کشورهای تولیدکننده چای که عبارت هستند از هندوستان و سیلان و پاکستان و اندونزی تشکیل شده است و در تشکیل آن سازمان تنها دولت‌ها دخالت ندارند بلکه علاوه بر دولت‌ها در هر یک از کشورهای عضو قبلاً اتحادیه‌هایی بنام اتحادیه تولیدکنندگان چای موجود بود که اتحادیه‌های مذکور در جلوگیری از پائین آمدن قیمت چای هر سال سهمیه صادراتی هر کشور را بر مبنای صادرات آنها در سالهای ۱۹۲۹ الی ۱۹۳۱ و احتیاجات جهانی تعیین میکردند و بدین ترتیب آن اتحادیه‌ها در یک سطح بین‌المللی با هم همکاری داشتند و همین همکاری منجر به تشکیل سازمان بین‌المللی چای شد که هم اتحادیه‌های مذکور موجود در کشورهای تولیدکننده و هم دولت‌های آنها در آن شرکت کردند.

چگونگی تشکیلات این سازمان بدین منوال است که در شورای سازمان از طرف هر دولت یک نفر شرکت می‌کند و سیزده نماینده از طرف اتحادیه چای‌کاران شرکت می‌کنند که مجموعاً ۱۷ نفر میشوند و این شورا هر سال با توجه به احتیاجات جهانی سهمیه صادراتی کشورهای مربوطه و سطح زیرکشت چای هر کشور و سایر موارد دیگری که لازم است معین و کشورهای مربوط آن تصمیمات را به موقع اجرامی‌گذارند و بدین طریق از رقابت با یکدیگر در پائین آمدن قیمت محصول جلوگیری میشود و در حقیقت باید گفت این سازمان یک نوع کارتل است که بین تولیدکنندگان چای تشکیل شده تا از رقابت و ارزانی قیمت و کساد بازار کالای آنها جلوگیری نماید و از لحاظ درجه بندی بین‌المللی هم این سازمان را میتوان یک سازمان بین دولتها و مؤسسات خصوصی مشترک تلقی کرد و شبیه سازمان بین‌المللی کارگران است که در آن دولتها و کارفرمایان و کارگران شرکت دارند و هر کدام به یک نسبت معین حق دخالت دارند.

از لحاظ اقتصادی سازمان چای مثل سازمان یاتا است که یک اتحادیه بین خطوط هوایی بین‌المللی است و کار آن عبارتست از نظارت دقیق در نرخ کرایه هواپیما و جلوگیری از رقابت و عرضه کردن بلیط هواپیما به قیمت کمتر از نرخ آن سازمان.

از آنچه گفته این نتیجه بدست آمد که سازمان چای و یا سازمان یاتا بیش از آنچه یک سازمان بین‌المللی باشند یک کارتل بین تولیدکنندگان و صاحبان چای و یا هواپیما است تا بتوانند از رقابت با یکدیگر جلوگیری کرد. و نرخ کالای خود را به میل خود معین کرده و با همان قیمت بدون رقابت در صحنه جهانی عرضه کنند.

اتحادیه‌های بین‌المللی خصوصی

از اولین روزها که اینگونه سازمان‌ها یا اتحادیه‌ها تشکیل شدند متشکل بودند از مردم عادی ملت‌های مختلف که بدولتها پیوسته نبودند اعم از اینکه آن مردم تک‌تک جمع شده و همه از افراد خصوصی بودند و یا بطور دسته‌جمعی فعالیت میکردند و نمایندگان آنها با یکدیگر جمع میشدند و مهمترین دلیل اینگونه نزدیکی‌ها علایق

مشترك آنها با صفات بين‌المللی بود که باعث ميشد مردم در کشورهای مختلف با هم ارتباط برقرار کرده و سپس نزديک‌تر شده و بعداً به تشکیل سازمان‌های بين‌المللی مبادرت نمایند.

شاید بتوان گفت قرارداد ضد برده‌گی که در سال ۱۸۴۰ منعقد گردید اولین انعکاس اینگونه همکاری‌های خصوصی بين‌المللی بود.

لازم به توضیح است که بسیاری از این نوع همکاری‌ها منجر به تشکیل و برقراری يك نوع دستگاه‌های دائمی بين‌المللی شدند و از سال ۱۸۴۰ تا ۱۹۱۴ که اولین جنگ بين‌المللی شروع شد قریب چهارصد نوع از اینگونه اتحادیه‌ها یا سازمان‌های خصوصی بين‌المللی تشکیل شد که با تعداد زیاد دیگری که از بعد از جنگ اول جهانی تاکنون تشکیل شده و همه اکنون موجود هستند شاید تعداد آنها به چند هزار برسد و انواع آنها هم طوری مختلف است که نه تنها در يك مقاله وحتى در يك کتاب هم شمارش آنها اگر غیرممکن نباشد لااقل بسیار مشکل است و این نوع سازمان‌ها دارای وجوه افتراق بسیاری هم هستند.

برای مثال هیچ شباهتی بين هدف‌های کمیته بين‌المللی صلیب‌سرخ که در سال ۱۸۶۳ تشکیل شد و اتحادیه بين‌المجالس که در سال ۱۸۸۹ تشکیل شد و اتحادیه حقوق بين‌المللی که در سال ۱۸۷۳ تشکیل شد و فدراسیون بين‌المللی دندانسازان که در سال ۱۹۰۰ تشکیل شد و اتحادیه ادبیات و هنرها که در سال ۱۸۷۸ و اطاق بازرگانی بين‌المللی که در سال ۱۹۱۹ تشکیل شد نیست جز اینکه عده‌ای افراد یا اجتماعات از ملت‌های مختلف باهم جمع شده‌اند.

توسعه اینگونه اتحادیه‌ها و سازمان‌ها چنان وسیع و پردامنه شد که در سال ۱۹۱۰ يك سازمان بين‌المللی بنام اتحاد اتحادیه‌های بين‌المللی تشکیل گردید تا بلکه بتوان بين فعالیت این سازمان‌ها یا اتحادیه‌های مختلف جهانی يك همکاری ایجاد نمود و چگونگی تشکیل و عضویت و اداره و سایر مسائل مبتلابه آنها را بصورت مرتب درآورد و همین کوشش‌ها باعث شدند که اکنون اغلب این نوع سازمان‌های بين‌المللی دارای اساسنامه‌هایی هستند که مشتمل است برهدف‌ها و مقاصد سازمان مربوطه و ارگان دائمی آن و چگونگی عضویت آنها و تشکیل کنفرانس‌های مربوطه در زمان‌های معین و چگونگی اخذ تصمیمات و تعهدات اعضا و غیره و غیره.

از لحاظ فرم اساسنامه در همه این نوع سازمان‌ها اولاً تأکید به احتیاج به روابط و تشکیلات دائمی و کنفرانس‌های مرتب بين‌المللی شده و در بعضی از آنها وجود دبیرخانه دائمی و چگونگی عضویت اعضا اعم از افراد یا سازمانهای ملی از قبیل شهرداری‌ها و مقامات و مؤسسات داخلی يك کشور و شوراها و اتحادیه‌ها را دربرمی‌گیرد و در بعضی از آنها هم در سال‌های اخیر حتی دولت‌ها شرکت می‌کنند و در شورای بين‌المللی اتحادیه علوم و کمیسیون بين‌المللی اکتشافات علمی مدیترانه و انستیتوی بين‌المللی آمار و فدراسیون بين‌المللی بیمارستانها از جمله سازمان‌هایی هستند که همکاری بين دولت‌ها و افراد خصوصی مخلوط شده است.

فعالیت‌های بسیاری از اتحادیه‌های بین‌المللی خصوصی همگی از روز اول با اقدام از طرف افراد و گروه‌های خصوصی شروع شده ولی بعداً احتیاج پیدا شده که دولت‌ها هم در آن سازمان‌ها مشارکت نمایند و در بسیاری از آنها هم به تنظیم قراردادهای همه‌جانبه بین‌المللی منجر شده مثل کمیته بین‌المللی صلیب‌سرخ که از روز اول يك سازمان بین‌المللی خصوصی بود ولی به تنظیم قراردادهای ۱۸۶۴ و ۱۹۰۶ و ۱۹۲۹ و ۱۹۴۹ ژنو منجر گردید و یا کمیته بین‌المللی امور دریائی که به تنظیم قراردادهای ۱۹۱۴ و ۱۹۲۹ راجع به حفاظت اموال و اشخاص در دریاها منجر گردید.

در بسیاری از موارد هم اتحادیه‌های خصوصی بین‌المللی تغییر شکل داده و بصورت اتحادیه‌های عمومی بین‌المللی در همان زمینه درآمده‌اند مثلاً کنگره بین‌المللی اوزان و اندازه‌ها و پول‌ها در سال ۱۸۶۷ پیشقدم اتحادیه متریک بود و اتحادیه بین‌المللی حفاظت کارگران از طریق قانون به صورت سازمان بین‌المللی کار درآمد و اتحادیه بین‌المللی ادبیات و هنرها بصورت دفتر بین‌المللی ادبیات و هنرها درآمد است.

در موقع تشکیل سازمان ملل متحد از لحاظ اهمیت و توسعه‌ای که این‌گونه سازمان‌های خصوصی یا اتحادیه‌های غیردولتی پیدا کرده بودند و غیرممکن بود که اثر آنها در سیاست جهانی نادیده گرفته شود در اصل ۷۱ منشور ملل متحد مقرر گردید که شورای اجتماعی و اقتصادی سازمان ملل میتواند تدابیر مقتضی فراهم کند تا از مشاوره با سازمان‌های غیردولتی بین‌المللی که مربوط به امور در صلاحیت آن شورا است استفاده کند و آن شرایط مقتضی ممکن است برای استفاده از سازمان بین‌المللی باشد یا در موارد لزوم پس از مشورت با اعضاء سازمان ملل که به موضوع مربوط هستند از سازمان‌های ملی باشد و در عمل هم شورای اقتصادی و اجتماعی سازمان ملل متحد برای این‌گونه سازمان‌ها که مایل باشند در امور شورای مزبور مشارکت داشته باشند سه درجه یا نوع قائل گردیده است.

نوع یا درجه اول سازمان‌هایی هستند که در بیشتر امور مربوط به شورای اجتماعی و اقتصادی ذی‌علاقه هستند.

نوع دوم آنهاست که به نوع مخصوصی از امور مورد صلاحیت شورای اقتصادی و اجتماعی ذی‌علاقه هستند.

نوع سوم آنهاست که در موارد مخصوصی و بطور موقت ممکن است در امری از امور شورای اقتصادی و اجتماعی ذی‌علاقه باشند.

بهمین طریق هم شورای مزبور از بسیاری از سازمان‌های بین‌المللی غیر دولتی استفاده میکند بدون اینکه این‌گونه سازمان‌ها دارای حقوق مشابه حقوق اعضاء سازمان ملل متحد و یا سازمان‌های اختصاصی وابسته به سازمان ملل متحد باشند.

بمبارت دیگر اعضاء سازمان ملل متحد و سازمان‌های اختصاصی در امور شورای اقتصادی و اجتماعی حق شرکت و حق رأی دارند ولی سازمان‌های بین‌المللی

غیردولتی بعنوان مشاور شرکت میکنند و حق رأی ندارند ولی برای انجام هدف- های خود حق دارند ناظر یا ناظرهائی برای مسئله مورد علاقه خود به کمیته‌های عمومی و کمیسیون‌های شورا اعزام دارند و اختیار آنها در این حدود است که سازمان‌های نوع اول و دوم حق دارند در امور ذی‌علاقه پیشنهادهای کتبی تهیه کرده و بین اعضاء شورا توزیع کنند و بعلاوه سازمان‌های نوع اول میتوانند بطور شفاهی هم در موضوعاتی که در دستور شورا است اظهار عقیده کنند ولی سازمان‌های نوع سوم فقط در مواقعی که کمیسیون‌ها و کمیته‌های شورا دعوت کنند میتوانند نظریات خود را کتبا یا شفاهاً اظهار نمایند و در حال حاضر تعداد سازمان‌هائی که بطریقی مورد مشاوره سازمان ملل متحد قرار می‌گیرند شاید بالغ بر یکم‌هزار باشد.

و از آنجائیکه سازمان ملل متحد در حقیقت سازمان متعلق به همه مردم جهان است نه متعلق به دولتها یا کشورها و این معنی از اولین جمله منشور سازمان ملل متحد که میگوید «ما مردم ملل متحد به منظور محفوظ داشتن نسل‌های آینده...» مستفاد میشود لذا اینگونه ارتباطات با مردم جهان هم که نمایندگان آنها سازمان‌های غیر دولتی هستند نه تنها بی‌پایه و برخلاف هدف‌ها و اصول سازمان مذکور نیست بلکه کاملاً منطبق با ایده‌ها و افکار مردم جهان و منشور ملل متحد که خلاصه افکار و ایده‌آل‌های آنها است میباشد.

کنفرانس‌هائی که وکلاء دادگستری شرکت مینمایند

اکنون از مقدمه‌ای که گفته شد تا حدی جاومکان سازمان‌های غیردولتی از لحاظ بین‌المللی روشن گردید و کنفرانس‌هائی که معمولاً وکلای دادگستری در آنها شرکت میکنند از همین نوع سازمان‌های غیردولتی است و تعداد آنها هم زیاد است زیرا هم در صحنه جهانی سازمان‌های متعددی وجود دارند که هرکدام هر سال یا هردو سال یکبار تشکیل جلسه عمومی میدهند و هم در سطح منطقه‌ای و محلی سازمان‌های بسیاری هستند و همه این سازمان‌ها هم یا با کوشش حقوقدانان خصوصی‌جهان که بطور انفرادی عضو شده‌اند تشکیل شده و یا با همکاری و معاونت سازمان‌های حقوقی که متعلق به حقوقدانان هستند مثل کانون‌های وکلا و یا دانشکده‌های حقوق و امثال آنها.

آخرین کنفرانسی که اینجانب در آن شرکت کردم کنفرانس متعلق به مرکز صلح جهان از طریق قانون بود که سازمان مذکور کنفرانس هردو سال یکبار خود را در سال ۱۹۷۵ در واشنگتن تشکیل داده بود و برطبق آماري که از کنفرانس در دست است قریب پنج‌هزار نفر حقوقدانان کشورهای جهان در آن شرکت کرده بودند و یک چنین اجتماعی از حقوقدانان جهان و یا بقول رئیس کنفرانس رهبران قضائی جهان تاکنون بی‌سابقه بوده است زیرا هیچوقت دیده نشده بود که یک چنین جمع کثیری در یک کنفرانس حقوقی شرکت نمایند و برای اینکه همکاران تا حدی به سابقه و کار کنفرانس مزبور آشنا شوند خلاصه‌ای از تاریخ آن نگاشته میشود لازم

به توضیح است که اینجانب در سال ۱۹۶۹ هم که در کنفرانس بانکوک مرکز صلح شرکت کردم و در آن سال تنها ایرانی بودم که در کنفرانس حاضر شده بودم تاریخچه مختصر کنفرانس را نوشتم و منتشر شد.

خلاصه تاریخ کنفرانس‌های مرکز صلح از طریق قانون

در سال ۱۹۷۵ که اتحادیه کانونهای وکلاء دادگستری آمریکایی در لندن کنفرانس داشتند تصمیم گرفته می‌شود که چون صلح جهانی بر مبنای قراردادهای بین‌المللی و تشکیل سازمان‌های قضائی جهانی آرزوی بشریت است باید برای انجام این امر مهم از نفوذ حقوقدانان سرتاسر دنیا استمداد شود و بهمین منظور و برای این که قبلا از چگونگی علاقه حقوقدانان به این امر مستحضر شوند شروع به تبلیغ و تشکیل کنفرانس‌های منطقه‌ای در آمریکا و آسیا و آفریقا و اروپا می‌کنند تا اینکه بیش از یک‌هزار نفر از حقوقدانان ۱۰۹ کشور آمادگی خود را برای انجام این مقصود اعلام می‌دارند که با قبول و تأیید این عده مرکز صلح جهان از طریق قانون موجودیت پیدا می‌کند و اولین کنفرانس آن در سال ۱۹۶۳ در آتن تشکیل می‌گردد و قریب یک‌هزار نفر حقوقدانان از ۱۰۳ کشور در آن شرکت میکنند و ضمن تصویب اساسنامه و هدف سازمان بیانیه‌ای از طرف کنفرانس صادر و در ضمن یک سلسله مطالب از همه حقوقدانان دعوت میشود که تمام قوای خود را برای برقراری صلح از طریق تکامل و اجرای حقوق و قراردادهای بین‌المللی تجمیع کنند.

دومین کنفرانس این سازمان در سال ۱۹۶۵ در واشنگتن تشکیل میشود و ۲۳۰۰ نفر حقوقدان از ۱۲۱ کشور در آن شرکت میکنند و بطوریکه گفته میشود تا آن تاریخ چنان اجتماعی از حقوقدانان جهان بی‌سابقه بوده و بهمین جهت آنرا بزرگترین مجمع بین‌المللی حقوقدانان در تاریخ جهان نام نهادند.

در آن کنفرانس باردیگر ایمان و اعتقاد کامل حقوقدانان جهان به صلح جهانی از طریق قانون اعلام و تصویب می‌گردد و تصمیم گرفته میشود دبیرخانه دائمی بین‌المللی کنفرانس در ژنو تأسیس شود و نیز دوازده مرکز فرعی سازمان هم در دوازده نقطه جهان که از لحاظ حقوق بین‌المللی معروفیت و سابقه دارند برای تحقیق و تتبع و چگونگی استفاده از قانون برای صلح بین‌المللی تشکیل شود.

در سال ۱۹۶۶ کمیته اجرائی کنفرانس در ژنو تشکیل میشود و کمیته مزبور علاوه بر انجام وظایف جاری تصمیم می‌گیرد که برای تقویت سازمان خود اتحادیه جهانی قضات هم پایپای مرکز صلح جهانی از طریق قانون تشکیل شود و این تصمیم هم عملی و در سال ۱۹۶۷ سومین کنفرانس مرکز صلح جهانی از طریق قانون و اولین کنفرانس اتحادیه بین‌المللی قضات در ژنو تشکیل میشود در آن کنفرانس اتحادیه جهانی قضات اساسنامه و مقررات کار خود را تصویب و شروع بکار مینماید و کنفرانس صلح از طریق قانون هم طبق معمول امور جاری و موضوعات تازه

دیگری را ابداع و به تصویب میرسانند که ضمن آنها باید از منشور جهانی اجرای یکدسته قواعد و برنامه‌های ساده و قابل فهم عموم به منظور اجرای قواعد قانونی از لحاظ بین‌المللی نامبرده. در تمام این کنفرانس‌ها شخصیت‌های برجسته حقوقدان از کشور ما هم شرکت داشته و در بعضی از آنها هم والا حضرت اشرف پهلوی ریاست هیئت نمایندگی ایران را عهده‌دار بوده‌اند.

بنابر تصمیم کنفرانس ژنو مقرر شده بود که کنفرانس آتی در يك شهر آسیائی تشکیل شود و بهمین جهت سال ۱۹۶۹ کنفرانس در شهر بانكوك پایتخت تایلند تشکیل گردید و در بانكوك دو کنفرانس با هم افتتاح و شروع بکار کردند و آنها عبارت بودند از کنفرانس صلح جهانی از طریق قانون و کنفرانس اتحادیه بین‌المللی قضاات بودند و پنجمین کنفرانس‌های این مرکز در سال ۱۹۷۱ در شهر بلگراد پایتخت یوگوسلاوی و ششمین آن در سال ۱۹۷۳ در آبیجان پایتخت ساحل عاج تشکیل شد و امسال هفتمین کنفرانس مرکز صلح از طریق قانون بود که در واشنگتن تشکیل شد و در هرکنفرانس هم مسائل و مشکلات مبتلا به روز جهان در آنها مطرح میگردد و برای اطلاع نخست جریان کنفرانس بانكوك و بعد هم جریان کنفرانس امسال واشنگتن را در اینجا منعکس مینمائیم.

چگونگی کنفرانس ۱۹۶۹

کنفرانس بانكوك روز هشتم سپتامبر با پیام اعلیحضرت پادشاه تایلند افتتاح شد. رئیس مملکت تایلند که به معنی سرزمین آزادی است در پیام خود گفته بودند مردم و دولت تایلند مقدم همه حقوق‌دانانی که از نقاط مختلف جهان در چهارمین کنفرانس صلح جهانی از طریق قانون و دومین کنفرانس اتحادیه بین‌المللی قضاات شرکت کرده‌اند گرامی داشته و به آنها خوش‌آمد میگویند. بعقیده من نظر به خطرات وقوع جنگ و از آن جهت که تهدید به جنگ و تجاوز در بسیاری از نقاط جهان دیده میشود در تاریخ جهان هرگز مثل امروز احتیاج بکوشش و اتحاد همگانی برای حفظ صلح برپایه مقررات قانونی فوریت نداشته و آرزوی بشریت است که روزی قانون و دادرسی حاکم بر روابط ملل گشته و مانع جنگ و ستیز شود. بدیهی است تا وقتی ملت‌ها با یکدیگر حسن تفاهم ندارند هر ملت خواهد کوشید هر حقی را به نفع خود تعبیر و تفسیر کند و هرگز حق ملت دیگر را نخواهد شناخت و مراجع بین‌المللی هم تاکنون و شاید در آتیه هم قادر نباشند که ملت‌ها را مثل افراد عادی مجبور باطاعت از تصمیمات خود کنند مگر اینکه يك روح و خواسته همگانی نسبت به اجرای قوانین و قراردادهای بین‌المللی بین همه افراد ملت‌ها پیدا شود و تا زمانیکه چنان وضعی ایجاد نشده فرضاً هم جهان جهان قانون و مقررات شود جهان صلح و آشتی نخواهد شد و شما شرکت‌کنندگان این کنفرانس که از برجستگان حقوقدانان جهان هستید مسلماً میتوانید در گسترش این ایده‌آل بشریت یعنی احترام بقوانین بسیار مؤثر و مفید باشد. ما امیدواریم که شما بتوانید با این آرزوی

بشریت که قبل از شما هم بسیاری از بشردوستان در این راه کوشیده‌اند و موفق نشده‌اند جامعه عمل پوشانیده و توفیق کامل حاصل فرمائید و این افتخار نصیب شما گردد.

پس از پیام اعلیحضرت پادشاه تایلند بترتیب نخست‌وزیر و رئیس دیوان کشور که ضمناً ریاست کانون وکلا را هم عهده‌دار بودند و وزیر خارجه تایلند هر يك بیاناتی ایراد کردند و هرکدام ضمن خیرمقدم از تشکیل کنفرانس اظہار خوشوقتی و برای آن آرزوی موفقیت کردند و سپس مرحوم وارن رئیس سابق دیوان کشور آمریکا که ضمناً ریاست اتحادیه بین‌المللی قضاات را هم در آن دوره عهده‌دار بود صحبت کردند.

لازم به توضیح است که وارن که در سال گذشته فوت شد از مبتکرین و مؤسسین مرکز صلح جهان از طریق قانون بود و پس از مرحوم وارن رئیس سازمان اکافه پیام دبیرکل سازمان ملل متحد را که به مناسبت افتتاح کنفرانس ارسال شده بود قرائت کرد و سپس پیامهای سران کشورها که بهمین مناسبت رسیده بود بترتیب حروف تهجی نام کشور خوانده شد که در اینجا فقط خلاصه‌ای از پیام رئیس‌جمهوری اطریش را که قبل از همه کشورها قرائت شد به اطلاع می‌رسانم.

پیام رئیس‌جمهور اطریش

من به نام رئیس مملکتی که قانون اساسی آن چه از لحاظ محتوی مطالب و چه از لحاظ طرز عمل برپایه حکومت قانون گذارده شده اعتقاد راسخ دارم که آزادی چه در سطح ملی و چه در سطح بین‌المللی فقط می‌تواند از طریق قانون و عدالت بدست آید. در تاریخ جهان هرگز صلح واقعی با زور تحصیل نشده زیرا صلح احتیاج به امنیت دارد و امنیت فقط با قانون برقرار می‌گردد.

اینجانب با کمال خوشوقتی از تشکیل چهارمین کنفرانس صلح از طریق قانون و دومین کنفرانس اتحادیه بین‌المللی قضاات که در بانکوک تشکیل میشود آرزوی موفقیت کامل کنفرانسها را در انجام برنامه آنها که صلح جهان بر مبنای حکومت قانون و عدالت بین‌المللی است دارم. پس از قرائت پیامها مراسم روز قانون برگزار و عده‌ای از شخصیت‌های برجسته حقوقدانان مثل محمد هدایت‌اله رئیس دیوان کشور هندوستان و کفیل ریاست جمهوری سابق آن کشور نطق‌های جامع و مفیدی کردند و هر يك ضمن اعلام پیشنهاداتی برای رسیدن به هدف کنفرانس آرزوی موفقیت کردند. در آخر جلسه مذکور هم راین رئیس مرکز صلح از طریق قانون که وکیل دادگستری در شهر واشنگتن میباشد و زمانی جوانترین رئیس کانون وکلاء فدرال آمریکا بوده ضمن اعلام برنامه کنفرانس سخنرانی جامع و مفیدی ایراد کرد که رئوس مطالب آن بشرح زیر است.

رئوس مطالب آقای راین

او اظهار داشت قبل از هر چیز به همه شرکت کنندگان خوش آمد می‌گوییم و از وسائل تشکیل کنفرانس و میهمانداری آنها تشکر مینمائیم و سپس برنامه کنفرانس را اعلام و متذکر شد که قوانین و قراردادهای بین‌المللی بطور قطع میتوانند و قادر هستند صلح جهانی را تأمین و حفظ کنند و اگر تاکنون این مقصود حاصل نشده علت آن عدم توانائی قوانین نیست بلکه بعلت عدم استفاده کامل از آنها است. در جهان امروز ما هر روز ملاحظه میکنیم وقایعی اتفاق می‌افتد که در گذشته حتی تصور آنها مشکل بود و واقعاً باید گفت در زمان ما قدرت علم هر غیرممکنی را ممکن ساخته است.

همانطور که دانشمندان علوم فضائی موفق شدند چند نفر انسان را در کره ماه پیاده کنند و اطباء دامنه دانش خود را به آنجا رسانیده‌اند که تمام ادوات بدن انسان‌ها را تعویض و جابجا مینمایند و مهندسين و معماران طرح‌های افسانه‌آمیز برای ایجاد ساختمانهای غول‌پیکر و شهرهای جدید و جالب توجه می‌آفرینند و سپس بصورت فعل درمی‌آورند و دانشمندان ارتباطات ظرف يك مدت کوتاه هرگونه پیامی را بدور زمین می‌فرستند و با استفاده از ماههای مصنوعی هرکس در هرکجای عالم میتواند اتفاقات نقاط دیگر عالم را در همان اثنائی که واقع میشود به بیند و حتی بازرگانان و شرکت‌های تجارتي موفق شده‌اند کارهای خود را چنان توسعه دهند که در تمام نقاط جهان شعبه داشته و کالاهای خود را در همه جا بيك نرخ و يك نوع شرایط بفروش برسانند دليل ندارد که ما حقوقدانان نتوانیم دامنه قدرت و اجرای قوانین را تا آن حد توسعه دهیم که از وقوع جنگ جلوگیری کند و من عقیده دارم که ما هم باید از همان روش و تکنیک که سایر رشته‌های علوم استفاده کرده‌اند و به مقصود رسیده‌اند استفاده کرده تا به مقصود خود نایل شویم و ما مصمم هستیم که این مهم را ولو اینکه هرچه قدر دشوار باشد به انجام برسانیم و هدف و برنامه خود را که ایجاد نظم جهانی از طریق توسعه سیستم قوانین جهانی و دادگاههای جهانی است انجام دهیم.

آقای راین سپس گزارش کارهای انجام شده از طرف سازمان را دادند و ضمن مطالب بسیاری از جمله گفتند ما برای اولین بار در دنیا تمام قوانین جهان را جمع‌آوری کرده و در اختیار علاقمندان گذارده‌ایم و نیز برای اولین بار نام و آدرس بیش از یکمیلیون نفر حقوقدان جهان را تهیه و با کمک ماشینهای الکترونیک راهنمای حقوق جهانی را چاپ و منتشر کردیم. ما اکنون در ۱۲۷ کشور جهان فعالیت داریم و کمیته قراردادهای ما اکنون در تمام جهان دولتها را تشویق و راهنمایی میکند که به قراردادهای همگانی موجود ملحق شده و یا اینکه قراردادهای جدیدی تهیه و امضاء نمایند. برای نشان دادن اهمیت این موضوع گفتند این مسئله ساده نیست و وقتی يك دولتی بخواهد قرارداد جدیدی را امضاء یا تنظیم نماید مشکلات بسیاری مخصوصاً از لحاظ آگاهی به سایر قراردادهای موجود پیدا میشود و اگر حقوقدانان متبحر و

آگاه از همه قراردادهای بین‌المللی نباشد چه بسا انجام قرارداد غیرممکن و یا در صورت انجام بلااستفاده شود. و سپس اظهار داشت برای نمونه دولت ایالات متحده آمریکا را ذکر میکنم که تا امروز بیش از چهارهزار قرارداد بین‌المللی با سایر دول امضاء کرده و در تمام آنها تعهداتی دارد و دولتهای دیگری هستند که شماره قراردادهای امضاء شده از طرف آنها حتی به ده فقره هم نمیرسد و وقتی چنین دولتهایی بخواهند قرارداد جدیدی تهیه و امضاء کنند برای جلوگیری از هرگونه اختلاف و تضاد فقط حقوقدانان هستند که میتوانند آنها را در یافتن فرمولهای قانونی یاری کنند و بهترین طریق حل این مقصود و کمک حقوقدانان امروزه استفاده از ماشینهای الکترونیک یا کامپیوتر است و سازمان ما هم با کمک این ماشینها به سادگی میتواند رفع همه مشکلات جهان را بنماید آقای راین سپس گفتند بعضیها خیال کرده‌اند ما طالب حکومت جهانی هستیم در صورتیکه ما حکومت جهانی را تقویت نمی‌کنیم بلکه معتقدیم که حکومتها با داشتن همه خواص ملی خود میتوانند با تنظیم قراردادهای بین‌المللی صلح جهانی را تأمین نمایند بدون اینکه حکومت جهانی داشته باشند و انجام این کار غیرممکن نیست بلکه احتیاج به کوشش دارد و اکنون در بسیاری از امور مثل مصونیت‌های سیاسی، قوانین پستی بین‌المللی، کنترل هوا، مالکیت سطح و زیر دریاها، بورس بین‌المللی، صندوق بین‌المللی پول و دادگاه بین‌المللی بازرگانی از جمله مواردی هستند که میتوان بعنوان مثال ذکر کرد و بطوریکه همه میدانند در این مورد و در موارد بسیار دیگر قوانین و قراردادهای بین‌المللی مورد قبول همه کشورها قرار گرفته و اکنون حکومت میکنند.

بعد آقای راین درباره افکار عمومی جهان نسبت به ایده‌آل‌های سازمان خود صحبت کردند و گفتند ما در اینجا پیام بیش از یکصد نفر سران کشورهای جهان را در تأیید سازمان و هدف آن دریافت داشته و قرائت کردیم و همه آنها آمادگی خود را برای پیشرفت هدفهای ما اعلام داشته‌اند و این خود دلیل بر آنستکه افکار ما در بین مردم این سرزمینها رسوخ کرده و بسط و توسعه یافته است.

مطالب دیگری که رئیس کنفرانس به آنها اشاره کرد عبارت بودند از اقدامات سازمان برای توسعه تجارت جهانی، حقوق بشر، برنامه‌های کمک به پیشرفت اقتصادی و اجتماعی ملل در حال توسعه، و گسترش حقوق بین‌المللی و سازمانهای بین‌المللی، خواص ماشینهای الکترونیک در پیشرفت علم حقوق و تأمین عدالت و اینکه جهان امروز برای قبول قوانین بین‌المللی و دادگاههای جهانی آمادگی کامل دارد و برای مثال گفتند بهترین دلیل این مطلب آنستکه تاکنون ۶۵ حکم از طرف دادگاه جهانی (دیوان لاهه) صادر شده و تمام آنها با استثنای یک حکم بقیه داوطلبانه از طرف محکومین مورد قبول واقع و به موقع اجرا گذارده شده و همچنین تاکنون بیش از یک هزار حکم له و علیه دولتها و افراد به وسیله دیوان دادگستری اروپائی صادر گردیده و با اینکه طبق مقررات قراردادهای بازار مشترک دادگستریهای ملی صلاحیت صدور اجرائیه و اجرای آنها را دارند تاکنون یکی از آنها هم

- بصدور اجرائیه نرسیده و همه آنها داوطلبانه به وسیله طرفین به موقع اجراء گذارده شده است در صورتیکه تمام مسائلی که تاکنون مورد قضاوت دو دادگاه مذکور قرار گرفته و حل و فصل شده سابقاً موجب ایجاد جنگ‌های داخلی و بین‌المللی میگردید و آخر کار هم حل نمیشد.
- رئیس سازمان در آخر نطق مفصل خود یازده موضوع را بعنوان برنامه کار اعضاء یادآوری کردند که بطور خلاصه عبارت بودند:
- ۱- وسائلی که امروز برای ایجاد صلح بکار برده میشود کافی نیست و باید صلح از طریق قوانین و قراردادهای بین‌المللی حفظ شود.
 - ۲- حقوقدانان جهان عضو این سازمان باید قسمتی از وقت خود را وقف ایدآل‌های این سازمان کنند و پیوسته در انشاء هدف آن کوشیده و از حیث معلومات و قوای انسانی و مالی سازمان را تقویت کنند.
 - ۳- همه ما باید با استفاده از ماشینهای کامپیوتر در حقوق گسترش عدالت را آسانتر و جهانی‌تر نمائیم.
 - ۴- ما باید از نفوذ معنوی و کلاء و قضاوت برای بسیج افکار همگانی و به منظور رسیدن به هدف استفاده کنیم.
 - ۵- ما باید دائماً دولتها را تشویق کنیم که عضویت سازمان ملل متحد و شعبات اختصاصی آن و سازمانهای منطقه‌ای را قبول کرده و همکاری نمایند و عضویت هر قرارداد بین‌المللی و هر مرجع قضائی بین‌المللی جدید را هم بپذیرند و این کار خود به خود منتج به حکومت قانون و قضاوت بین‌المللی خواهد شد.
 - ۶- ما باید بطور روشن و جدی هدف خود را در قلب و فکر مردم جهان جاده‌هیم تا همه معتقد شوند که صلح فقط از طریق قانون میسر است.
 - ۷- در مورد تجارت جهانی ما باید از همه امکانات خود استفاده کنیم تا برای همیشه سد عظیم اختلاف بین‌الملل فقیر و غنی از میان برداشته شود و برای این منظور باید همه مردم جهان اعم از زنان و مردان و اطفال از همه امکانات تولید و تکنولوژی و علوم جدید استفاده کنند تا در همه جا ثبات اقتصادی و اجتماعی برقرار شود.
 - ۸- هر يك از ما اکنون که به وطن خود میرویم باید قسمتی از مسئولیت خود را این مسئله قرار دهیم که از دولتها و مقامات رسمی و از ملت خود بخواهیم که در قبول يك یا چند قرارداد بین‌المللی اقدام کنند.
 - ۹- همه ما که حقوقدان هستیم در حرفه خود يك ایدآل مشترك داریم که اجرای قانون است و در حقیقت يك زمان مشترك و يك زندگی مشترك داریم لذا ما باید برای رسیدن به هدف خود از وجود اشتراك هرچه بیشتر استفاده کنیم و با معاضدت همدیگر و با انتخاب برنامه و کار مشترك هدف خود را از مرحله ایدآل به مرحله عمل و اجراء درآوریم و اگر با همدیگر همکاری کنیم مسلماً به این هدف خواهیم رسید.
 - ۱۰- ما نباید تصور کنیم که هدف ما به آسانی انجام پذیر است و همانطور که برای پیاده شدن در ماه سی هزار میلیون دلار خرج شده و میلیونها مردم شب و روز

کار کردند تا به نتیجه رسیدند و همانطور که برای شکافتن اتم قرن‌ها زحمت کشیده شد تا مقصود حاصل گردید هدف ما هم ممکن است سالها بطول انجامد و فداکاری‌های بسیار لازم داشته باشد بهر حال ما نباید از هدف خود دلسرد شویم و هر چه هم که سخت باشد باید در انجام آن بکوشیم.

۱۱- در تمام جلسات کنفرانس در این شهر ما باید منتهای کوشش را بعمل آوریم که پیشنهادهای مفید و عملی تصویب گردد تا سازمان ملل متحد و سازمانهای منطقه‌ای و دولت‌ها تشویق شوند با ایجاد و ازدیاد سازمانهای جدید بین‌المللی بر پایه قانون و قراردادهای تازه برقراری صلح جهانی اقدام کنند.

تشکیل کمیته‌ها

پس از نطقهای مقدماتی و اعلام برنامه کنفرانس و تصویب آن کمیته‌هایی بنام‌های کمیته طرح‌ها و کمیته هم‌آهنگی و کمیته اعتبارنامه‌ها و کمیته قراردادهای و کمیته مالی و کمیته نامزدان یا کاندیداتوری و کمیته انتخابات و کمیته انتشارات و کمیته نام‌نویسی و کمیته بانوان و کمیته خدمات دانشجویان حقوق و کمیته حمل و نقل و کمیته پذیرائی و مهمانداری و کمیته اجتماعی تشکیل شدند و نیز از لحاظ نوع کار اعضاء به کمیسیونهایی به نسبت تخصص آنها تقسیم گردیدند و در آن جلسات مسائلی بسیار از قبیل طرق مختلف حل اختلافات بین‌المللی و خلع سلاح و چگونگی استفاده از انرژی اتم و پیشرفت اقتصادی و اجتماعی ملل و طریق استفاده از ماشینهای الکترونیکی و پیشرفت و توسعه قوانین بین‌المللی و پیشرفت علوم و تکنولوژی و حقوق بشر و تجارت بین‌المللی و سرمایه‌گذاری و دادرسی بین‌المللی و امور بازرگانی و برنامه‌های تعلیماتی قضائی و مالکیت صنعتی و علمی و مسائل دیگر بین‌المللی مطرح و مورد مذاکره قرار گرفت و در هر یک از آن جلسات افراد برجسته و متخصص جهانی که در هر رشته مطالعه داشتند حاصل مطالعات و تحقیقات خود را در اختیار سایرین می‌گذارند و در هر کمیسیون برای هر موضوع مبتلابه جهان علاوه بر تهیه طرح و فرمول برای حل آنها قطعنامه‌ای تهیه و به کمیته قطعنامه‌ها تسلیم میگردد و آخرین جلسه عمومی کنفرانس در تاریخ ۱۵ سپتامبر تشکیل گردید و قطعنامه‌های تهیه‌شده از طرف کمیسیونها و کمیته قطعنامه‌ها مورد شور و رسیدگی قرار گرفت و پس از دو جلسه به مدت ۹ ساعت صبح و بعد از ظهر آن روز ۲۷ قطعنامه مورد بحث قرار گرفت و تصویب گردید که عنوان هر قطعنامه و خلاصه‌ای از مطالب آنها بشرح زیر بود.

خلاصه قطعنامه‌ها

قطعنامه اول - مربوط بود به تشکر و قدردانی از کمکها و میهمان‌نوازی مردم تایلند که در آن از اعلیحضرت پادشاه و علیاحضرت ملکه و والاحضرت ولیعهد تایلند و از دولت و دستگاه قضائی و کانون وکلاء و دانشجویان حقوق و مردم تایلند تشکر

و سیاست‌گذاری شده بود.

قطعنامه دوم - تقاضا از همه دولت‌های جهان بود که چنانچه تاکنون قرارداد حقوق بشر را تصویب نکرده‌اند هرچه زودتر تصویب کنند و مخصوصاً تقاضا شده بود مقرراتی که مربوط است به حق تقدیم دادخواست فردی اشخاص خصوصی و کمیسیون مندرج در قرارداد مذکور و احقاق حق آنها به مرحله اجراء درآید.

قطعنامه سوم - مربوط بود به تشکیل کمیته مخصوص مطالعه برای تجدیدنظر-های لازم در منشور ملل متحد و تصویب آن.

قطعنامه چهارم - مربوط بود به قرارداد قاعده تنظیم قراردادهای بین‌المللی وین که از همه دولتها تقاضا شده در صورتیکه تاکنون قرارداد بین‌المللی مزبور را امضاء و تصویب نکرده‌اند هرچه زودتر آنرا امضاء و تصویب کنند.

قطعنامه پنجم - مربوط بود به لزوم تصویب قرارداد ۱۹۵۸ لاهه راجع به فراهم کردن وسائل لازم از طرف همه دولتها تا در مواردیکه دعوائی مربوط به امور مدنی و بازرگانی در يك کشور مطرح است اجازه دهند دلائلی که برای آن دعوی در کشور دیگر موجود است جمع‌آوری شود.

قطعنامه ششم - مربوط بود به لزوم شناختن استقلال کامل برای قضات و وکلای دادگستری تا قوانین بطور صحیح به مرحله اجراء درآید.

قطعنامه هفتم - مربوط بود به قراردادهای بین‌المللی و در آن از رئیس سازمان تقاضا شده بود کمیته مخصوصی از متخصصین تشکیل دهد تا تحقیق لازم بنماید که کدام يك از قراردادهای همگانی به تصویب کدام يك از کشورها نرسیده و سپس آن دولتها را تشویق به قبول و امضاء آن قراردادها بنمایند و کمیته سالیانه گزارش کار خود را به سازمان بدهد.

قطعنامه هشتم - توجه به اعضاء کنفرانس است که کوشش کنند کشورهای متبوعه آنها چنانچه تاکنون قرارداد منع شکنجه و آزار را امضاء و تصویب نکرده‌اند هرچه زودتر امضاء و تصویب کنند.

قطعنامه نهم - تشویق همه حقوقدانان است به تحقیق و مطالعه در امور حقوقی و بالا بردن سطح معلومات خود مخصوصاً قوانین بین‌المللی.

قطعنامه دهم - گفته شده چون مبادله اطلاعات صحیح بین ملتها از اصول توسعه مسالمت‌آمیز و اصلاح اجتماع جهانی است لذا لزوم پخش و مبادله اخبار صحیح و جلوگیری از خبرهای تحریک‌آمیز و تجاوزکارانه بین ملتها توصیه شده است.

قطعنامه یازدهم - مربوط به تشکیل کمیته‌ای است از سزان برجسته مذاهب جهان تا با توجه به اینکه روح همه مذاهب طرفداری از صلح و عدالت است آن کمیته مطالعه و پیشنهاد نماید که چگونگی افکار پیشوایان و پیروان مذاهب مختلف جهان را میتوان برای برقراری صلح از طریق قانون جلب نمود.

قطعنامه دوازدهم - مربوط به لزوم تصویب همگانی قرارداد منع استعمال مواد

اتمی در امور جنگی است و از همه حقوقدانان تقاضا شده دولت‌های خود را که تاکنون آن قرارداد را امضاء و تصویب نکرده‌اند تشویق نمایند که به آن قرارداد ملحق شوند. قطعنامه سیزدهم - سرقت هواپیما و اجبار آنها به تغییر مسیر شدیداً تقبیح و آمادگی سازمان برای تهیه قرارداد بین‌المللی برای جلوگیری از این روش که تجاوز بحقوق و حدود مردم بیگناه است اعلام شده است.

قطعنامه چهاردهم - گفته شده که چون کنترل هوا از لحاظ حفظ صلح جهانی و امنیت بین‌المللی و شرایط زندگی انسانها اهمیت فوق‌العاده دارد لذا لزوم مقررات بین‌المللی بهتر برای کنترل هوا تصریح و به رئیس دستور داده شده است کمیته‌ای برای تهیه يك قرارداد بین‌المللی تشکیل گردد تا کنترل هوا تنها در امور صلح جهانی مورد استفاده قرار گیرد.

قطعنامه پانزدهم - گفته شده که چون يك مجموعه قوانین جهانی مورد احتیاج است که حاوی همه قراردادهای و سایر منابع حقوقی باشد لذا کمیسیون خاصی مأمور تنظیم و چاپ این مجموعه گردند.

قطعنامه شانزدهم - مربوط به لزوم استفاده از ماشینهای کامپیوتر است در پیشرفت علم حقوق و عدالت و از همه حقوقدانان خواسته شده تاحدیکه عملی است يك سیستم بین‌المللی ایجاد کنند تا بین خود بتوانند کلیه اطلاعات را مبادله نمایند و کوشش کنند که مؤسسات بین‌المللی از روش الکترونیکی استفاده کرده و در مدارس این رشته تدریس شود.

قطعنامه هفدهم - مربوط به منابع زیر دریاها است و لزوم يك قرارداد همگانی در این زمینه توصیه و تقاضا شده منافع آن منابع که در قلمرو حاکمیت کشور خاصی نیست متعلق به همه ملت‌ها باشد و کلیه عوایدی که از این راه حاصل میشود به مصرف پیشرفت اقتصادی فقیرترین کشورها برسد.

قطعنامه هیجدهم - مربوط به ناپاکی هوا و فضا و آبها و اراضی است و گفته شده چون این آلودگی و ناپاکی تهدید به سلامتی انسانهاست لذا مجمع کمیته‌ای را مأمور کرده است که در این زمینه مطالعه کرده و طرقي که بنظر آنها برای جلوگیری از ناپاکی آب و هوا و زمین لازم است از لحاظ بین‌المللی پیشنهاد نمایند.

قطعنامه نوزدهم - مربوط بود به میانجیگری و مصالحه در اختلافات بین‌المللی و لزوم اجباری بودن داوری در این امور و از سازمان ملل متحد تقاضا شده که يك سازمان دائمی برای میانجیگری و مصالحه بین دول برقرار گردد و در موقعی هم که منشور ملل متحد اصلاح میشود قبول حکمیت در اختلافات بین‌المللی اجباری گردد. قطعنامه بیستم - مربوط است به لزوم يك دادگاه کیفری بین‌المللی و در آن حمایت کامل سازمان از کار جمعی از دانشمندان حقوق که مقررات تشکیل این دادگاه را تهیه کرده‌اند اعلام شد.

قطعنامه بیست و یکم - حمایت کامل همه حقوقدانان جهان از ایدآل‌های مرکز تقاضا شده است.

قطعنامه بیست و دوم - از همه مردم جهان تقاضا شده است که به صندوق سازمان ملل متحد که مربوط است به عملیات بشر دوستانه کمک کنند تا سازمان بتواند در این زمینه به مقصود خود نائل آید.

قطعنامه بیست و سوم - مربوط به مالکیت‌های صنعتی و علمی که لزوم شناسائی و حمایت کامل آن توصیه شده است.

قطعنامه بیست و چهارم - مربوط به لزوم کمک‌های بیشتر کشورهای پیشرفته به کشورهای در حال توسعه است و در آن توصیه شده است دولت‌های پیشرفته علاوه بر کمک‌های مالی همه‌جانبه به کشورهای مزبور برای تشکیل بازارهای مشترک در نواحی زیر توسعه و ارسال سرمایه‌های لازم هم به کشورهای فقیر اقدام نمایند و نیز بایستی به آن کشورها کمک کنند که بتوانند صنایع ملی ایجاد نمایند و از لحاظ علمی و اجتماعی و اقتصادی هم برای پیشرفت آنها همکاری نمایند.

قطعنامه بیست و پنجم - مربوط به تأسیس يك دادگاه عدالت بین‌المللی برای حقوق بشر است که در آن قویاً خواسته شده هرچه زودتر چنین دادگاهی با مطالعه و مقایسه دادگاه عدالت اروپائی حقوق بشر برای همه جهان تشکیل شود تا همه افراد بشر بتوانند در موقعی که حقوق اساسی آنها مورد تجاوز قرار می‌گیرد مستقیماً به آن دادگاه مراجعه و احقاق حق نمایند.

قطعنامه بیست و ششم - مربوط به آموزش قضائی است و گفته شده چون در بیشتر نقاط جهان حقوقدان بقدر کافی موجود نیست کنفرانس توجه سران کشورها را به این موضوع جلب و از آنها تقاضا شده همه امکانات کشور خود را برای تأمین افراد حقوقدان به کار اندازند.

قطعنامه بیست و هفتم - همه اعضاء مکلف شده‌اند که به محض ورود به ممالک خود قویاً و با تمام امکانات در ترویج و اشاعه ایدآل‌های سازمان بکوشند و افکار عمومی را به نفع آنها جلب نمایند.

علاوه بر قطعنامه‌های فوق‌الذکر اتحادیه بین‌المللی قضات هم در امور بسیاری از جمله در موارد مبادله رویه دادرسی و روش آموزش و تربیت کردن و برگزیدن دادرسان و مدیریت قضائی و سازمان‌های قضائی اعم از ملی و بین‌المللی و موارد دیگر جلسات فرعی و عمومی تشکیل دادند.

و در آخرین جلسه عمومی راجع به امور مطروحه در جلسات خود قطعنامه‌های متعدد صادر و مسئولان اداره اتحادیه را برای آینده انتخاب کردند و قطعنامه‌های صادره چه از طرف کنفرانس چه از طرف اتحادیه بین‌المللی قضات علاوه بر اینکه خود مفصل و مشروح بودند هر يك منضم به يك طرح و قرارداد و یا دکتترین و تز بودند که به وسیله متخصصین آن رشته تهیه شده بود و ما در اینجا عنوان آنها را ذکر کردیم.

غیر از قطعنامه‌های صادره يك تقاضا از همه جهانیان هم بنام تقاضای بانكوك صادر و به تصویب کنفرانس رسیده است مشتمل بر اینکه - ما حقوقدانان - که از

همه نقاط جهان در بانكوك به اعتبار فردی خود اجتماع کرده ایم باردیگر بیان این نکته را مینمائیم که برای حل اختلافات انسانها - قانون و دادرسی براسلحه و زور و جنگ ارجحیت دارد و ما میدانیم در جهان امروز قوای تخریبی به چنان پایه و درجه رسیده که قادر است ظرف مدت کوتاهی همه جهان را نابود سازد بنابراین بقای بشریت منوط برآن است که ما بتوانیم جهانی برپایه قوانین و مقررات بین المللی و سازمانهاییکه بتوانند آن قوانین را به موقع اجرا بگذارند به وجود آوریم. لذا ما مردان قانون از اینجا یعنی از شهر بانكول از همه مردم جهان از هر ملت و جامعه تقاضا داریم ما را در این هدف یاری کنند و پس از تشریح برنامه و هدفهای سازمان صلح از طریق قانون تقاضانامه اعلام میدارد که ما معتقدیم که هدف ماکه صلح پایدار است با پی ریزی يك جهان نو برپایه قانون فقط با حمایت يك میلیون نفر حقوقدان جهان میسر نخواهد بود مگر اینکه این هدف عالی به وسیله همه افراد بشر از هر نوع و ملت و جنس تأیید گردد لذا ما از همه مردم جهان نه تنها از حقوقدانان بلکه از همه افراد اعم از زن و مرد میخواهیم که در این هدف عالی ما را تأیید و یاری کنند.

کنفرانس های بعدی مرکز صلح

بطوریکه گفته شد کنفرانس بعدی مرکز صلح از طریق قانون در بلگراد و کنفرانس ماقبل آخر آن در آبیجان تشکیل شد که در هر يك از آن کنفرانس ها هم راجع به موارد و مطالب بسیاری که همه مسائل روز جهان و در دستور کنفرانس بود بحث و مذاکره و مبادله افکار شد و در آخر کار هم برای هر مسئله قطعنامه ای و برای بعضی از مسائل هم پیش نویس قرارداد و یا طرح و رساله ای تهیه و اعلام گردید و اینجانب که در کنفرانس بلگراد به اتفاق جناب آقای ارسلان خلعت بیری شرکت کرده بودم رساله ای در موارد روش داوری بین سازمان های دولتی و مؤسسات بازرگانی خارجی تسلیم کردم که مورد توجه بسیار واقع شد و چون جناب خلعت بیری تاکنون چند مرتبه موضوع جالب توجه بودن رساله مزبور را در سطح جهانی شفاهاً اظهار و کتباً مرقوم داشته اند و اینجانب را مورد محبت قرار داده اند ولی خودم تاکنون هیچگونه اظهاری نکرده ام در اینجا متذکر میشوم که بعد از کنفرانس بلگراد بیش از دوست نفر از حقوقدانان نقاط مختلف جهان که از رساله مزبور اطلاع حاصل کرده بودند با اینجانب مکاتبه کردند و هر کدام نسخه ای از آن را خواستند که برای آنها فرستاده شد تا بالاخره مرکز صلح از طریق قانون آن را چاپ و در دسترس همگان قرار داد و امیدوارم روزی ترجمه آنرا در این مجله چاپ کنم. در کنفرانس آبیجان هم اینجانب سه رساله در موضوعات مربوط به تجدیدنظر در منشور سازمان ملل متحد و حقوق بشر و پیشرفت های جدید در داوری های نیمه بین المللی تسلیم داشتم که همه آنها در کتابی که معمولاً در آخر هر کنفرانس چاپ و منتشر میگردد چاپ شد و موجود است ولی باوجود اینکه قصد داشتم در کنفرانس مزبور شرکت نمایم متأسفانه

در آخرین روزهایی که باید در آنجا حاضر باشم بعلت گرفتاری‌های خصوصی نتوانستم شرکت نمایم.

آخرین کنفرانس صلح از طریق قانون امسال از دوازدهم تا هفدهم اکتبر در شهر واشنگتن تشکیل شد و چون اینجانب در این دوره نه‌قصد شرکت در کنفرانس را داشتم و نه‌آماده شرکت بودم هیچگونه نوشته و مطالعه‌ای نداشتم تا چند روز قبل از برگذاری کنفرانس جناب آقای سناتور جلالی نائینی رئیس کانون وکلاء اصرار فرمودند که در معیت ایشان و آقایان محمد علی امامی و دکتر شیلاتی در آن کنفرانس شرکت نمائیم که اینجانب هم با وجود عدم آمادگی با آقایان نامبرده به کنفرانس مزبور رفتم و در آنجا با جمعی دیگر از حقوقدانان ایرانی که عبارت بودند از آقایان دکتر انواری - هاشمیان - امید - طلیعه - تیبانی و کوه‌رنگی در کنفرانس شرکت کردیم و لذا اگر از کنفرانس امسال اجری متصور باشد اینجانب آن اجر را مدیون آقای رئیس محترم کانون وکلاء هستم کما اینکه اگر ثوابی در نوشتن این مقاله باشد آن ثواب را هم مدیون آقایان جلالی نائینی و فیض مهدوی هستم که اصرار کرده‌اند این مقاله را بنویسم.

گزارش کنفرانس امسال ۱۹۷۵ مرکز صلح از طریق قانون

کنفرانس هفتم صلح از طریق قانون از تاریخ دوازدهم تا هفدهم اکتبر ۱۹۷۵ در شهر واشنگتن تشکیل یافت و این دومین کنفرانس سازمان مذکور بود که در خاک ممالک متحده امریکا برقرار میگردد.

لازم به توضیح است که برطبق سنتی که در مرکز صلح از طریق قانون برقرار شده هر یک از کنفرانس‌ها در یکی از قاره‌های جهان تشکیل میشود و بهمین جهت هم اولین آنها در آتن و دومین آنها در واشنگتن و سومین آنها در ژنو و چهارمین در بانکوک و پنجمین در بلگراد و ششمین در آبیجان و امسال هم که هفتمین بود در واشنگتن تشکیل یافت ولی قبل از اینکه واشنگتن برای هفتمین کنفرانس انتخاب شود قرار بود کنفرانس هفتم در تهران تشکیل گردد و بهمین جهت هم در سال گذشته آقای توماس تامپسون قاضی فدرال امریکا که دبیرکل مرکز است با چند نفر دیگر مسافرتی به تهران کردند و پس از بازگشت به واشنگتن تصمیم اتخاذ کردند که کنفرانس سال ۱۹۷۵ را در تهران تشکیل دهند و تصمیم خود را هم به همه اعضای مرکز اطلاع دادند و در نشریه‌های مختلف هم منتشر کردند ولی بعداً به‌جهاتی که مهمترین آنها عدم وجود هتل کافی برای چند هزار نفر با توجه به نایابی اطاق در هتل‌های تهران بود و اینکه از مدت‌ها قبل همه هتل‌های تهران رزرو شده بود از این تصمیم منصرف شدند و کنفرانس را در واشنگتن تشکیل دادند.

کنفرانس امسال واشنگتن مانطور که مکرر از طرف مقامات مربوطه گفته شده بزرگترین کنفرانس حقوقدانان جهان بود که تاکنون تشکیل شده زیرا برطبق آمار و اسامی موجود ۴۶۲۹ نفر از ۱۳۱ کشور در آن شرکت کرده بودند که البته اکثریت

آنان از حقوقدانان آمریکا بودند کما اینکه در سایر کنفرانس‌های حقوقی هم که در جهان تشکیل میشود معمولاً اکثریت آنها امریکائی هستند و این اکثریت شرکت‌کنندگان امریکائی کاملاً منطقی است زیرا ممالک متحده امریکا قریب سیصد هزار وکیل دادگستری دارد و در هر کنفرانس که يك درصد آنها هم شرکت کنند بالغ بر سه هزار نفر میشوند و درست مثل این است که از ایران که تقریباً یکم‌هزار و دوست وکیل دارد دوازده نفر شرکت نمایند و تعداد سیصد هزار وکیل نه تنها با مقایسه با کشورهای کوچک و کم جمعیت رقم بسیار بزرگی است بلکه رقم مذکور چند برابر همه وکلای دادگستری کشورهای اروپائی و شاید بیشتر از همه وکلای دادگستری جهان است مضافاً بر اینکه افرادی که در کنفرانس‌های صلح از طریق قانون شرکت می‌کنند تنها وکلای دادگستری نیستند بلکه قضات و استادان و دانشجویان حقوق هم جزو آنها هستند.

بر طبق آمار مرکزی صلح از طریق قانون تاکنون بیست هزار نفر از حقوقدانان و یا بقول رئیس مرکز از رهبران حقوقی جهان در کنفرانس‌های هفتگانه آن مرکز شرکت کرده‌اند که با وجود سیستم‌های مختلف حقوقی و تمدن‌ها و فرهنگ‌های گوناگونی که داشته‌اند تاکنون همه آنها درباره تمام مسائل حقوقی جهان اظهار نظر کرده و رساله‌های مختلف و قطعنامه‌های متعدد صادر کرده‌اند و این جماعتی که هر کدام تابع سیاستی خاص و فرهنگی مخصوص به خود بوده‌اند عجیب است که در مسائل حقوقی و حفظ و نگاهداری صلح جهانی همه تابع يك اصل و معتقد به يك رویه بوده‌اند و بهترین دلیل این مطلب قطعنامه‌های مرکز است که تقریباً همه بالاتفاق صادر شده است.

چگونگی کنفرانس هفتم

کنفرانس هفتم در ساعت ۱۰ صبح روز ۱۳ اکتبر در هتل شرایتون پارک واشنگتن بانطق آقای وارن برگر رئیس دیوان عالی کشور امریکا افتتاح گردید و پس از آن آقای مان‌فرد لاکز رئیس دادگاه جهانی بیاناتی ایراد داشت و سپس آقای دکتر الیاس دیوان کشور نیجریه که رئیس اتحادیه جهانی قضات است اظهاراتی کرد و بعد از آن آقای لارنس والش رئیس کانون وکلای امریکا صحبت کرد و سپس آقای راین رئیس مرکز صلح از طریق قانون نطق مفصلی ایراد کرد و برنامه کنفرانس را اعلام نمود که هر يك از نطق‌های افراد فوق‌الذکر حاوی مطالب بسیار جالب و مهمی در زمینه‌های مختلف حقوقی بود که اگر بخواهیم همه آنها را در این مقاله چاپ کنیم يك کتاب قطور خواهد شد

پس از خاتمه سخنرانی‌های مربوط به مراسم گشایش کنفرانس از طرف رئیس دانشگاه هاروارد به شش نفر که عبارت بودند از جرالدفورد رئیس جمهور امریکا - وارن رئیس دیوان کشور امریکا - الیاس رئیس اتحادیه جهانی قضات لاکز رئیس دادگاه جهانی - راین رئیس مرکز صلح از طریق قانون و تامپسون دبیرکل مرکز

صلح از طریق قانون دکترای افتخاری بخاطر خدمات آنها به صلح جهانی و کمک به دانش حقوقی جهانیان اهداء گردید و مراسم اهداء مدالها در حضور حاضرین در جلسه گشایش کنفرانس انجام یافت.

بعده از ظهر آن روز کارهای کمیته‌های مختلف شروع شد و اعضاء شرکت‌کننده در کنفرانس هر کدام با توجه به علاقه و تخصصی که داشتند میتوانند در هر جلسه کار یا کمیته شرکت کنند.

اسامی کمیته‌های مختلف

نام کمیته‌های مختلفی که در کنفرانس هفتم تشکیل شده بود عبارت بودند از حمایت بین‌المللی از آوارگان و اصول حقوقی پناهندگی - حقوق دزیایی بعد از کنفرانس ژنو - کوشش برای توسعه حقوق بین‌المللی - تجدیدنظر در مقررات سیستم پولی جهان - قراردادهای همکاری‌های اتمی و تهیه وسائل کافی برای جلوگیری از خطرات اتم - بازرگانی بین‌المللی و رول شرکت‌های چند ملیتی در اجتماع جهانی - اجرای قواعد رفتار با زندانیان با توجه به استانداردها حداقلی که مورد قبول سازمان ملل متحد قرار گرفته - مشکلات تروریسم بین‌المللی کامپیوتر و قانون - توسعه معاضدت‌های قضائی برای مردمان فقیر در کشورهای در حال توسعه - قواعد بین‌المللی انسان‌دوستی که در زمان جنگ قابل اجراء است - اجرای حقوق بشر از لحاظ بین‌المللی - قواعد بین‌المللی محیط زیست - دارائی‌های علمی و فرهنگی - منشور حقوق و تکالیف اقتصادی کشورها - تعریف تجاوز بطریقی که مورد قبول همه باشد - عدم دخالت دولت در وظایف و کارهای وکلاء دادگستری در مواقعی که انجام وظیفه میکنند قانون و غذا.

کارهای کمیته‌ها یا جلسات کار تا روز آخر کنفرانس ادامه داشت و هر یک از جلسات کار پس از بحث و مذاکره قطعنامه‌ای تهیه کرده بودند که همه قطعنامه‌ها در آخرین جلسه عمومی کنفرانس مورد رسیدگی و تصویب قرار گرفت و خلاصه مفاد و مفهوم آنها بشرح زیر است.

قطعنامه اول - کنفرانس حقوق دریائی ۱۹۷۶

نظر به اینکه کنفرانس سوم سازمان ملل متحد در مورد حقوق دریائی در سال ۱۹۷۶ در نیویورک تشکیل خواهد شد و آن کنفرانس فرصت خواهد داشت قراردادی برای برقراری رژیم صحیح و جدیدی برای دریاها و کف‌دریاها تنظیم نماید.

نظر به اینکه کنفرانس مزبور یک فرصت تاریخی خواهد داشت که استانداردهائی برای حفظ و استفاده مساوی از آن قسمت از دریاها که متعلق به همه جهان است اعلام کند تا آن استانداردها به وسیله سازمان ملل متحد بعنوان ثروت موروثی همگانی انسانها اعلام شود.

نظر به اینکه یک چنان قراردادی باید حقوق کشورها و مردم جهان را با حفظ

احترام به منابع طبیعی دریاها و کف دریاها تعریف و تصریح کند تصویب می‌گردد که:
از دولت‌ها مصرأ خواسته شود به نمایندگان خود که در کنفرانس سوم حقوق دریائی که در نیویورک تشکیل میشود شرکت میکنند دستور دهند قراردادی تنظیم نمایند که به موجب آن قسمت‌های اساسی و قابل توجه دریاها را بعنوان ثروت موروثی مشترك انسانیت زیر نظر يك مقام مؤثر بین‌المللی اختصاص دهند و باتوجه به اینکه قسمت‌هایی از دریاها موجود است که در کنترل حکومت‌های ملی است لازم است که در این مورد علایق کشورهای ساحلی با جامعه بین‌المللی مبیانت نداشته باشد و نیز باید برای به وجود آوردن يك سیستم مشارکت که همه ملل دارای حق مساوی در منابع طبیعی باشند سازمانی ایجاد و برقرار شود و قواعد مرتب و قابل اجراء برای حفظ دریاها به وجود آمده و آزادی دریاها و راه‌های دریائی بین‌المللی برسمیت شناخته شود و نیز يك دستگاه قانونی مؤثر برای حل و فصل و اختلافات در مورد دریاها به وجود آید.

قطعه‌نامه شماره ۲ توسعه صلاحیت دادگاه جهانی

نظر به اینکه استفاده بیشتر از دادگاه جهانی و شعبه‌های او موجب پیشرفت حقوق بین‌المللی میشود و لازم است که دادگاه مزبور مؤثرتر گردد و بر اهمیت آن افزوده شود و تجربیات مفید برای مسائل قضائی جهان ایجاد شود لذا مقرر میدارده که:
کنفرانس و اشنگتن مصوبات قبلی خود را مبنی بر توسعه دادگاه جهانی تأیید و تأکید مینماید و همانطور که در قطعه‌نامه پنجم آبیجان مقرر شده باید حل و فصل اختلافات اشخاص خصوصی را هم که از لحاظ بین‌المللی اهمیت دارد در صلاحیت دادگاه مزبور قرار دهند.

قطعه‌نامه سوم - کنفرانس حقوق دریائی و استفاده از دادگاه جهانی

نظر به اینکه حقوق دریائی در بهار ۱۹۷۶ در نیویورک تشکیل میشود و قبلاً پیشنهادی برای يك قرارداد همه‌جانبه برای حقوق دریائی پیشنهاد شده لذا برای تسهیل حل و فصل اختلافات مربوط به حقوق دریائی تصویب می‌گردد که کنفرانس و اشنگتن به همه دولت‌ها تأکید کند که:

۱- در قرارداد حقوق دریائی مقررات کافی وضع شود تا حل و فصل اختلافاتی که از تفسیر و اجرای قرارداد مزبور حاصل میشود حتی اختلافات اشخاص خصوصی و همچنین شرکت‌ها و سازمان‌ها اعم از دولتی و غیردولتی به دادگاه جهانی مراجعه شود و آئین‌نامه‌های مربوط به صلاحیت دادگاه مزبور طوری تنظیم شود که دادگاه بتواند هم رسیدگی به همه اختلافات نماید و هم در مواردی که سازمانها که به موجب منشور مالی متحد حق دارند تقاضا می‌نمایند نظریه‌های مشورتی اعلام نماید.

قطعهنامه چهارم - قراردادهای مربوط به آوارگان

نظر به اینکه در ۳۰ اوت ۱۹۷۳ کنفرانس آبیجان قطعهنامه‌ای تصویب کرده و به موجب آن تأکید بر تصویب و اجرای معاهدات جهانی و منطقه‌ای و قراردادهای مربوط به آوارگان نموده است ولی تاکنون فقط دو کشور قرارداد تنظیم شده در سال ۱۹۰۱ را تصویب کرده‌اند و پروتکل ۱۹۶۷ هم وسیله مؤثر و پایه صحیح برای شناخت وضعیت پناهندگان است.

و نظر به اینکه مقاولات بیشتر بین‌المللی برای منافع پناهندگان چه از لحاظ جهانی و چه از لحاظ منطقه‌ای قبول شده است. و نظر به اینکه مقصود اصلی این است که قراردادهای مربوطه به این موضوع بطور وسیع تصویب شوند و بطور مؤثر در سطح دولت‌ها اجراء شوند تصویب می‌گردد که:

از کشورهایی که تاکنون قراردادهای فوق را تصویب نکرده‌اند مؤکداً خواسته شود که معاهده ۱۹۵۱ و پروتکل ۱۹۶۷ را تصویب نمایند و مقرر می‌گردد که کشورهای عضو سازمان اتحاد افریقا که در حال حاضر هنوز این مهم را انجام نداده‌اند تسریع کنند که معاهده مزبور را مربوط به مسائل مخصوصی از پناهندگان در افریقا و در آدیس‌آبابا در هفدهم سپتامبر ۱۹۶۵ قبول شده است تصویب کنند و تصویب می‌گردد که کشورهای عضو شورای اروپا هم که هنوز این کار را نکرده‌اند تسریع کنند که عضو قراردادی شوند که مربوط است به از بین بردن ویزا برای پناهندگان و در بیستم آوریل ۱۹۵۹ قبول شده است.

و تصویب می‌گردد که کشورها تسریع کنند که وارد سایر قراردادهائی شوند که در سطح جهانی یا منطقه‌ای به نفع آوارگان تنظیم شده است می‌گردد که کشورهایی که آنگونه قراردادها و وسائل را قبول کرده‌اند کوشش نمایند که بطور مؤثر مقررات قراردادها اجراء شود و برای این منظور هرگونه قرارداد و اعمال اداری لازم را بعمل آورند و تصویب می‌گردد که مرکز صلح از طریق قانون در هرکجا که لازم است کمیته‌هایی از داوطلبان در سطح ملی کشورها تشکیل دهند که برای اجرای این قطعهنامه اقدام کنند و بعلاوه مقرر میشود که آنگونه کمیته‌ها که در اجرای این قطعهنامه تشکیل میشود باید هرچند وقت یکبار اعمالی را که برای پیشرفت منظور انجام میدهند به مرکز صلح از طریق قانون گزارش نمایند.

قطعهنامه پنجم - پناهندگان

نظر به اینکه اعطاء پناهندگی يك اقدام انسانی بین‌المللی است و از لحاظ جوامع جهانی مورد توجه است و کنفرانس آبیجان قطعهنامه شماره ۱۲ را در مورد پناهندگی مورد قبول قرار داده است.

و نظر به اینکه ماده ۱۴ اعلامیه جهانی حقوق بشر مقرر داشته که هرکس حق دارد که در صدد پناهندگی برآید و از مزایای آن بهرمنند گردد و این ماده با قسمت

دوم ماده ۱۳ اعلامیه حقوق بشر مربوط است که مقرر میدارد هرکس حق دارد که هرکشوری را مایل باشد حتی کشور خودش را ترک کند و یا بعد از ترك بآردیگر به کشور خود بازگردد.

و نظر به اینکه اصول مورد قبول پناهندگی در چند قرارداد حقوقی بین‌المللی و چند سیستم حقوقی ملی داخل شده و نظر به اینکه کنفرانس نمایندگان مختار کشورها در مورد افراد بدون پاسپورت که در سال ۱۹۵۴ در نیویورک تشکیل شد اصل قبول افراد بدون تابعیت را بطورکلی شناخته‌اند و نظر به اینکه تنظیم يك قرارداد پناهندگی در حال حاضر در سازمان ملل متحد در دست اقدام است مقرر میدارد که:

کشورها باید به اشخاصی که از مجازات ترس دارند بطور آزادانه پناهندگی اهداءکنند و مقرر میدارد که:

کشورها باید دقیقاً اصولی را که به موجب آن هیچ‌کس نباید از مرز يك کشور رانده و یا برگردانده شود و یا تبعید گردد و یا هر اقدام دیگری که او را مجبور کند درجائی باقی بماند و یا به سرزمینی برود که بیم مجازات دارد مورد ملاحظه و احترام قرار دهند و مقرر میگردد که کشورهایی که برای آنها امکان ندارد به اشخاص اجازه پناهندگی دائمی دهند باید لاقلاً به آنهائی که تقاضای پناهندگی میکنند موقتاً اجازه پناهندگی اعطاء نمایند تا آنها بتوانند به کشور دیگری که آنها را بعنوان پناهندگی دائمی قبول مینماید مسافرت نمایند و مقرر میگردد اصولی که فوقاً ذکر شد بعنوان مواد معامده پناهندگی در قرارداد بین‌المللی پناهندگی که در سازمان ملل متحد در دست تهیه است گنجانیده شود.

قطعنامه ششم - هم‌بستگی‌های خانوادگی

نظر به اینکه کنفرانس ۱۹۷۳ آبیجان قطعنامه شماره ۹ را صادر و در آن قطعنامه بدولت‌ها تأکید کرده است که هم‌بستگی‌های خانوادگی را تسهیل نمایند. نظر به اینکه تبصره ۳ ماده ۱۶ اعلامیه جهانی حقوق بشر مقرر میدارد که خانواده واحد و گروه طبیعی و اساسی اجتماع است و حق دارد که از حمایت اجتماع و دولت بهره‌مند شود.

نظر به اینکه توصیه ب آخرین تصمیم کنفرانس نمایندگان مختار کشورها که از طرف سازمان ملل متحد برای افراد بدون تابعیت تشکیل شده بود مقرر میدارد که هم‌بستگی خانوادگی يك حق اصولی آوارگان است.

تصویب میگردد که این کنفرانس تقاضای خود را از دولت‌ها تجدید نماید تا آنها تمام اقدامات لازم را بعمل آورند که هم‌بستگی خانواده‌ها مخصوصاً در مواقعی که افراد خانواده رابطه خانوادگی نزدیک باهم داشته و یا اینکه مشکلاتی مخصوص آنها را آزار میدهد تسهیل نمایند.

قطعنامه هفتم - کمک برای اعطاء حقوق قانونی به آوارگان

نظر به اینکه اجرای اصول حقوق بشر برای آوارگان مکرر نادیده گرفته میشود و یا اینکه برخلاف آن عمل میشود و در موارد بسیار آوارگان از حقوقی که به موجب اصول حقوق بین‌المللی و یا داخلی به آنها اهداء شده محروم هستند لذا تصویب میگردد که کنفرانس ۱۹۷۵ و اشنگتن از دولت‌ها تقاضا کند بطور مؤثر تمام مقرراتی را که در قراردادهای بین‌المللی برای منافع آوارگان پیش‌بینی شده موقع اجراء بگذارند و حتی در هر موردی که ممکن باشد حداقل حقوق پیش‌بینی شده آنها را افزایش دهند تا جائیکه مطمئن شوند آوارگان از تمام حقوق داخلی که برای حمایت افراد وضع شده برخوردار هستند و مقرر میدارد که در هر کجا که لازم باشد مرکز صلح جهانی از طریق قانون به وسیله کمیته‌های ملی تابعه خود که برای پناهندگان تشکیل شده و یا میشود و به وسیله اعضاء مرکز صلح از طریق قانون و یا سازمان‌های وابسته به آوارگان برای بدست آوردن حقوق و منافع قانونی آنها کمک و مساعدت نمایند.

قطعنامه هشتم - مسئولیت بین‌المللی بنفع آوارگان

نظر به اینکه کنفرانس آبیجان تقاضای همکاری بین‌المللی در زمینه حقوق آوارگان بعمل آورده است.

نظر به اینکه کنفرانس و اشنگتن از اسباب و علل مشکلات آوارگان اظهار تأسف نموده است و حقیقت مسلمی است که مشکلات آنها ادامه دارد.

نظر به اینکه يك مسئولیت بین‌المللی لازم است که با مشکلات آوارگان مواجه شود تا وسائل جهانی در سطح بین‌المللی و منطقه‌ای برای حل آن مشکلات مورد قبول قرار گیرد.

نظر به اینکه کشورهای آوارگان را که درصدد پناهندگی هستند قبول میکنند بعضی اوقات برای آنها غیرممکن است که آوارگان مزبور را بطور دائمی در سرزمین خود مستقر بدارند و نظر به مشکلات عدیده و یا دلائل اجباری دیگر که برای آنها پیدا میشود.

نظر به اینکه برگشت دادن داوطلبانه آوارگان به کشور خودشان در بعضی موارد ممکن است بهترین راه حل برای بهتر شدن وضع آوارگان باشد.

مقرر میگردد که در هر مورد شخصی در کمال آزادی بخواهد به کشور متبوعه خود برگردد تمام کشورهای آن که در موضوع دخالت دارند کلیه امکانات خود را بکار اندازند که شخص مزبور به کشور خود عودت داده شود.

و مقرر میگردد که از دولت‌ها مصرأ خواسته شود در مواردی که بازگشت داوطلبانه آوارگان به کشور مبدأ انجام نمیشود اقدامات مقتضی در چهار چوب مسئولیت‌های بین‌المللی بعمل آید تا تحمیلاتی که بر آنها وارد میشود از قبیل داشتن حق آزادی‌های سیاسی که بر مبنای انسانیت برقرار است و یا کمک کردن به

مستقر شدن مستقیم آوارگان در محل با همکاری با دولت‌های دیگر و یا بر طبق برنامه‌هایی که مبتکر آن کمیسیون عالی آوارگان سازمان ملل متحد و یا سایر سازمان‌های بین‌المللی بوده‌اند منصفانه و انسانی باشد.

قطعه نامه نهم - پناهندگی سیاسی

نظر به اینکه مجمع عمومی سازمان ملل متحد در سی‌امین سال تشکیل جلسات سالیانه خود در حال حاضر مشمول اقدام در مورد مسئله پناهندگی سیاسی است. نظر به اینکه اعطاء پناهندگی سیاسی بدلائل انسانی یک عمل صلح‌جویانه و دوستانه است که باید تمام کشورها آنرا محترم شمارند تصویب می‌گردد که از کشورها تقاضا شود حقوق افراد و مأمورین سیاسی را که از ترس مجازات فرار میکنند از لحاظ اعطاء پناهندگی مورد شناسائی قرار دهند.

قطعه نامه دهم - حفاظت و مصونیت‌های بین‌المللی از انرژی اتمی

نظر به اینکه تقاضاهای دائمی افزایش انرژی در سرتاسر جهان افزایش استفاده هر روز بیشتر از نیروی اتم و تکنیک اتمی را اجتناب ناپذیر ساخته. و نظر به اینکه توسعه تکنیک اتمی خطرات زیادی را از این جهت که سلاح‌های اتمی در دست ملل زیاد خواهد شد ببار خواهد آورد و حتی ممکن است که مواد و اسلحه‌های اتمی بدست‌های غیر مسئول از جمله تروریست‌ها و سایر گروه‌های جنایتکار افتد.

و نظر به اینکه کوشش‌هایی بعمل آمده که توسعه اسلحه‌های اتمی در سرتاسر جهان از طریق ایجاد تعهدات چندجانبه و دوجانبه کنترل شود و برای این منظور سازمان بین‌المللی انرژی اتمی و بعضی سازمان‌های منطقه‌ای همکار آن باهم مشمول اقدام هستند.

و نظر به اینکه با وجود این حقیقت که قرارداد مربوط به عدم توسعه اسلحه‌های اتمی که از پنج سال قبل به مرحله اجراء درآمده بسیاری از کشورهای مهم هنوز آنرا امضاء نکرده‌اند و آنهایی هم که امضاء کرده‌اند تمام مقررات آنرا مخصوصاً قسمت دوم ماده ۳ و ۴ و ۵ و ۶ را قبول نکرده‌اند.

و نظر به اینکه قطعه نامه شماره ۳ - ۱۹۷۳ کنفرانس جهانی آبیجان از تهدید یا استعمال هرگونه اسلحه اتمی اظهار تأسف کرده است و مؤکداً تقاضا شده که منبع کامل استفاده از اسلحه‌های اتمی و خلع سلاح اتمی کامل جهانی بعمل آید مقرر میگردد که از همه کشورها مؤکداً تقاضا شود قرارداد عدم توسعه اسلحه‌های اتمی را امضاء کنند و اگر بعضی از کشورها در حال حاضر نمیتوانند قرارداد مزبور را امضاء کنند هرگز نباید از اجرای مقررات آن قرارداد شانه خالی کنند.

تمام کشورهایی که قرارداد عدم گسترش اسلحه اتمی را امضاء کرده‌اند دقیقاً مقررات قرارداد را از جمله مقرراتی که مربوط است به حفاظت‌ها و مصونیت‌های

ناشیه از اتم و مقررات قراردادهای سازمان بین‌المللی انرژی اتمی را رعایت کنند. و کشورهایی که باهم مناسبات دوستانه و خوب دارند با همکاری کشورهای دارنده اسلحه‌های اتمی مناطق مختلف جهان را بعنوان منطقه غیراتمی اعلام نمایند. در تمام کشورهایی که دارای وسائل یا مواد اتمی هستند با یکدیگر توافق نمایند که اقدامات مقتضی بعمل آورند تا هر کشوری که با قرارداد حفاظت و مصونیت و ممنوعیت صدور اسلحه‌های اتمی و یا توسعه آن موافقت نمی‌کنند به اجرای مقررات آن ملزم گردند.

کوشش‌های مخصوص چه در سطح بین‌المللی و چه در سطح ملی بعمل آید که از هرگونه سوءاستفاده از اتم در جهت خلاف حفاظت و مصونیت جلوگیری شود و اقدامات صمیمانه و جدی برای برقراری مراکز اتمی منطقه‌ای مخصوصاً برای توسعه و تکمیل کارها و مواد مربوط به اتم بعمل آید که به وسیله سازمان بین‌المللی اتمی به نمایندگی از طرف کشورهای مربوطه از لحاظ اقتصادی و حفظ و مصونیت آنها انجام شود.

قطعنامه یازدهم - اقدامات لازم قانون‌گذاری و امنیتی برای جلوگیری از تروریسم
نظر به اینکه افزایش اعمال خلاف قانون که به وسیله افراد یا گروه‌های تروریست علیه مردم بیگناه انجام میشود امنیت بین‌المللی و روابط بین مردم جهان را بخطر می‌اندازد

و نظر به اینکه پیشرفت‌هایی در زمینه‌های مختلف برای جلوگیری از این نوع اعمال و مبارزه با آنها بعمل آمده است.
و نظر به اینکه کشورها مسئولیت دارند که مقررات حقوق بشر و آزادی‌های اساسی همه افرادی را که در زیر فرمان‌روائی آنها زندگی میکند محترم شمرده و در حفظ امنیت حقوق آنها اقدام نمایند.
کنفرانس مرکز صلح از طریق قانون که در واشنگتن تشکیل شده تصویب می‌نماید که:

- ۱- به دولت‌ها تأکید شود اقدامات مقتضی بعمل آورند تا حتی الامکان برای جلوگیری از اعمال تروریستی و اجرای مجازات‌های لازم برای افرادی که مرتکب آنگونه اعمال میشوند در سطح ملی قوانین مورد لزوم را بتصویب رسانده و بامشاوره یکدیگر اقدامات امنیتی و اداری لازم را بعمل آورند.
- ۲- از سازمان مرکز صلح از طریق قانون تقاضا میشود که به کوشش‌های خود در پیدا کردن راهنمایی‌های قانونی برای کشورها ادامه دهد.
- ۳- به دولت‌ها تأکید شود که کاملاً به حقوق بشر احترام گذارند و مقررات آنها به موقع اجراء درآورند و مخصوصاً در مورد حقوق خودمختاری مردم جهان سعی وافی بعمل آورند تا از ایجاد اوضاع و احوالی که منجر به یاغی‌گری‌های افراد و گروه‌ها میشود جلوگیری بعمل آید.

۴- از سازمان‌های بین‌المللی و کارگزاری‌های اختصاصی سازمان ملل متحد مصرأ خواسته شود که هرکدام در زمینه فعالیت‌های خود با مهارت کامل اقدامات لازم را بعمل آورند که از پیشرفت تکنیک‌هایی که در زمینه‌های تروریستی بکار میرود جلوگیری شود.

قطعنامه دوازدهم - جلوگیری از تروریسم و مجازات تروریست‌ها

نظر به اینکه قطعنامه شماره ۲۰ در جلوگیری و مجازات اعمال تروریستی بین‌المللی در کنفرانس آبیجان مورد تصویب قرار گرفته.
و نظر به اینکه با وجود مخالفت‌ها و تنفرهای ابراز شده بین‌المللی و مخالفت‌های همگانی که نسبت به اعمال تروریستی میشود با هم بطور مداوم و وسیع اعمال تروریستی انجام میشود و لزوم توجه کامل بین‌المللی را لازم دارد.
و نظر به اینکه اعمال تروریستی ناقض قوانین ملی و بین‌المللی و نظم و قانون است تصویب میگردد که:

- ۱- تمام کشور با اعمال تروریستی مخالفت کرده و آنگونه اعمال را بعنوان جنایت بشناسند.
- ۲- تمام کشورها از دادن هر نوع کمک به اعمال تروریستی و فراهم آوردن مقدمات تروریستی خودداری کنند.
- ۳- تمام کشورها تعهد نمایند که با توجه به اصول بین‌المللی تروریست‌ها را به مجازات رسانیده و از سرزمین خود اخراج نمایند و از دادن هرگونه کمکی به آنها خودداری نمایند.
- ۴- تمام کشورها بایکدیگر و با سازمان‌های بین‌المللی همکاری نمایند که از جنایات تروریستی جلوگیری کرده و آنهایی را که مرتکب این اعمال میشوند مجازات نمایند.

قطعنامه سیزدهم - استاندارد حداقل رفتار با زندانیان

نظر به اینکه منظور نهائی و غائی قضات و وکلای دادگستری که در امور جزائی مباشرت دارند این است که وقتی کسی زندانی میشود شرایط زندگی او پائین‌تر از شرایط حداقلی نباشد که به وسیله سازمان ملل متحد برای زندانیان توصیه شده است.

لذا مقرر میگردد که همه وکلاء و قضات وظیفه خویش بدانند که از وضع اجتماعی خود استفاده کرده و با وسائلی که در اختیار دارند دولت‌های متبوعه خود را وادار نمایند که استانداردهای حداقل رفتار با زندانیان را بصورت قانون ملی و مملکتی تصویب نمایند.

و بعلاوه مقرر میگردد که برای نظارت بیشتر در اجرای رفتار حداقل استانداردهای قواعد رفتار با زندانیان بازرسی‌های لازم بعمل آید و در صورت امکان

بازرسی و نظارت در این کار بمعده يك سازمان غیردولتی بین‌المللی مستقل واگذار شود که آن سازمان وظیفه داشته باشد اعمالی را که بازندانیان میشود نظارت نماید تا مطمئن شود که منطبق با حداقل رفتار با زندانیان میباشد.

قطعنامه چهاردهم - خدمات بهداشتی در سطح جهانی برای مردانی که در کشورهای فقیر زندگی میکنند

نظر به اینکه در کشورهای درحال توسعه جهان مشکلات عمده مردم فقیر از لحاظ بهداشتی عواطف انسانی جهانیان را ناگزیر به اقدام مینماید. نظر به اینکه احتیاجات بهداشتی که عدم وجود آنها وجود امراض و ناخوشی‌ها هستند باید برطرف شود و همچنین باید خسارات ناشیه از کار که به مردم فقیر در کشورهای درحال توسعه وارد میشود از برنامه‌های بهداشتی و معالجاتی به‌رمنده شده و از آموزشی‌های بهداشتی برخوردار شوند.

نظریه اینکه علاوه برمشکلات بهداشتی سوء تغذیه و گرسنگی و عدم کنایت غذا در آن کشورها مبتلا به مردم است و نظر به اینکه عدم وجود خدمات بهداشتی فوق‌الذکر و سایر مطالب مربوط به بهداشت در سطح جهانی احتیاج به قوانین بین‌المللی دارد که به تصویب همگانی ملت‌ها رسیده و اجرای آن قوانین به وسیله سازمان بهداشت جهانی و سایر سازمان‌های بین‌المللی تأمین گردد.

نظر به اینکه مقصود اصلی مرکز صلح از طریق قانون این است که قانون اصلی توسعه قوانین بین‌المللی و اجرای آنها در جهان باشد که از جمله آنها قوانین و مقررات بین‌المللی بهداشت از طریق سازمان‌های بین‌المللی است.

مقرر میگردد که این کنفرانس که در واشنگتن تشکیل شده و مشکلات بهداشتی مردم فقیر کشورهای زیر توسعه و احتیاجات مربوطه به توسعه سازمان بهداشت جهانی و سایر سازمان‌های بین‌المللی را در کمک به کشورهای زیر توسعه مورد شناسایی قرار داده و برای رفع این مشکلات کوشش نمایند و تصویب میگردد که این کنفرانس کمیسیونی را برای رفع مشکلات قوانین بین‌المللی که اکثر آنها اصلاح خدمات بهداشتی برای مردم فقیر کشورهای در حال توسعه است تشکیل دهد که آن کمیسیون در مورد احتیاجات و خدمات بهداشتی آن‌گونه اشخاص تحقیقات لازم بعمل آورد و راه‌های مورد لزوم را به کنفرانس هشتم و مرکز صلح از طریق قانون که بعداً تشکیل میشود یا توجه به اینکه آن پیشنهادات باید متضمن توسعه قوانین بین‌المللی و زیاد کردن اختیارات سازمان بهداشت جهانی و یا سایر سازمان‌های بین‌المللی باشد توصیه نماید و هرگونه قراردادی که در سطح جهانی و یا منطقه‌ای و یا غیر آن لازم باشد پیشنهاد نماید.

قطعنامه شماره پانزدهم - آلودگی‌های فضائی

نظر به اینکه مطالعات انجام شده به وسیله سازمان حمل و نقل ممالک متحده

امریکا و به وسیله آکادمی ملی علوم که يك مؤسسه غیردولتی امریکائی است به این نتیجه رسیده است که موتورهای هواپیماهای مختلف موجب انتشار گازهای اکسید نیتروژن و اکسید سولفور در فضا چه در بالای جو و چه در پائین جو میشود و در نتیجه محیط بالای زمین را آلوده میکنند و موجب نفوذ بیشتر اشعه ماوراء بنفش خورشیدی میشوند.

و نظر به اینکه موادی که از طیارات خارج میشوند ممکن است مؤثر در آب و هوا و کشاورزی جهان باشد.

و نظر به اینکه گزارش‌های مقدماتی نمایانگر آنستکه اینگونه مشکلات در آینده ممکن است موجب سردی زمین شده.

و نظر به اینکه اثرات ترسناک اینگونه مواد به داخل فضا بطور وسیعی در سرتاسر جهان در حال افزایش است و مدت زیادی هم در فضا باقی می‌مانند. و نظر به اینکه ثابت شده که جلوگیری از انتشار آنگونه گازها و به حداقل رسانیدن آنها کاملاً ممکن است و باید به وسیله يك نوع موتور هواپیمائی جدید که احتمالاً برای این کار پانزده سال وقت لازم است تا امتحانات لازم بعمل آید و به مرحله اجراء درآید.

و نظر به اینکه هیچیک از کشورها به تنهایی نمیتوانند فضای بالای خود را جداگانه سالم سازند.

و نظر به اینکه جلوگیری از خطرات یاد شده که برای انسانیت در پیش است احتیاج به فهم و ادراك و همکاری وسیع بین‌المللی دارد.

مقرر میگردد که کنفرانس واشنگتن گزارش سازمان حمل و نقل امریکا مورخ دسامبر ۱۹۷۴ در مورد اثرات آلودگی فضا به وسیله هواپیماها و گزارش آکادمی ملی علوم امریکا که در تاریخ مارس ۱۹۷۴ منتشر شده و مربوط است به مشکلات محیط زیست از لحاظ پروازهای فضائی را به همه ممالک جهان توصیه نماید و تأکید میشود که همه کشورها و سازمان‌های بین‌المللی مربوطه اعم از دولتی یا غیردولتی به وجود مشکلات جدی که از مواد حاصله از موتور هواپیماهای مختلف در فضا منتشر میشود توجه داشته و برای رفع این مشکلات جدی در آینده کوشا باشند و تأکید میشود که همه کشورها و سازمان‌های بین‌المللی مطالعات انجام شده بالا را مورد مطالعه مجدد قرار داده و اگر آمادگی دارند بار دیگر بطور خصوصی یا بطور دسته‌جمعی در صورت امکان مطالعات بیشتری انجام دهند تا رفع این مشکلات جهانی بعمل آید و

مقرر میگردد که سازمان‌های بین‌المللی مربوطه استانداردهای لازم و مقررات سازنده‌ای طرح و توصیه نمایند که عملیات هواپیماها را در فضا اصلاح نماید. و توصیه میشود که این قطعنامه و گزارش‌های پیوست آن به کمیته‌های مرکز صلح از طریق قانون و یا به تشخیص آقای رئیس مرکز به کمیته‌های مخصوص مراجعه شود تا مطالعات لازم بعمل آورند که برای رفع مشکلات بالا چه نوع قانون

گذاری‌ها و رویه‌هایی برای قبول آن‌گونه مقررات چه از لحاظ ملی و چه از لحاظ بین‌المللی لازم است و آنچه را که بنظر آنها مفید می‌رسد و لازم است که از طرف مرکز صلح از طریق قانون برای حل موضوعات بالا بعمل آید و به‌دولت‌ها و سازمان‌های بین‌المللی توصیه شود پیشنهاد نمایند.

قطعنامه شانزدهم - جلوگیری از آلودگی دریاها

نظر به اینکه کنفرانس جهانی آب‌یجان برای حفظ صلح جهان از طریق قانون قطعنامه شماره ۲۵ را که مربوط است به آلودگی دریاها به وسیله کشتی‌هایی که نفت حمل میکنند مورد تصویب قرار داده است.

نظر به اینکه یکی از مقاصد مندرج در قطعنامه شماره آ - ۲۳۷ که از طرف مجمع عمومی سازمان مشاوره دریائی بین دولت‌ها که در ۱۲ اکتبر ۱۹۷۱ مورد قبول قرار گرفته و مقرر شده در صورت امکان تا سال ۱۹۷۵ و در غیر این صورت بطور قطع تا سال ۱۹۸۰ باید از آلودگی‌های عمدی و اجباری دریاها کاملاً جلوگیری شود و ضایعات و تصادف‌هایی هم که موجب آلودگی دریاها میشود باید به حداقل برسد.

نظر به اینکه قرارداد بین‌المللی ۱۹۷۳ که برای جلوگیری از آلودگی دریاها به وسیله کشتی‌ها تهیه شده اولین قدم بطرف مقصود بالا است.

نظر به اینکه ازدیاد خطرات آلودگی دریاها از فعالیت‌های روی زمین و سطح اقیانوس‌ها و کف دریاها و محدودیت ظرفیت دریاها ممکن است بزودی به حقیقت برسد. تصویب می‌گردد که این کنفرانس بدولت‌های جهان تأکید کند که با همدیگر و در صورت مقتضی هر یک جداگانه اقدامات لازم و معمول دارند که استانداردهای ملی و بین‌المللی که توسعه و تکمیل شده و برای کم کردن یا تمام کردن موادی است که موجب آلودگی دریاها میشود مثل نفت به موقع اجرا بگذارند و در ضمن آنها اقدامات لازم بعمل آورند که از آلودگی دریاها به وسیله فعالیت‌های روی زمین جلوگیری شود و همچنین از آلودگی دریاها به وسیله کشتی‌ها ممانعت بعمل آید و در هر مورد که مقتضی باشد در توسعه بهترین طرق لازم که با تکنولوژی‌های جدید بتوان از آلودگی دریاها به وسیله کشتی‌هایی که نفت و مواد دیگر حمل میکنند جلوگیری کرد اقدامات لازم بعمل آورند و نیز در مواردی که ممکن است دریاها در اثر اکتشاف و یا استخراج مواد اولیه از کف دریاها آلوده شود اقدامات مقتضی معمول دارند.

قطعنامه هفدهم - کمیسیون بین‌المللی صید ماهی بال

نظر به اینکه این کنفرانس اطلاع دارد که جمعی از ملل که در حال حاضر یا در ایستگاههای زمینی و یا بوسیله ایستگاههای مخصوص روی دریاها به صید ماهی بال مشغول هستند عضو کمیسیون بین‌المللی بال نیستند.

نظر به اینکه مؤثر بودن کمیسیون مزبور بطور قابل توجهی به وسیله شرکت تمام ملت‌های شکارچی بال توسعه خواهد یافت مقرر میگردد که کنفرانس واشنگتن تأکید نماید تمام ملت‌هایی که به صید ماهی بال اشتغال دارند داوطلبانه و هر چه زودتر عضویت کمیسیون مزبور را قبول کرده و دستورات کمیسیون را به موقع اجرا بگذارند.

قطعه‌نامه هیجدهم - خلع سلاح و اسلحه‌های شیمیایی و میکروبی

نظر به اینکه ادامه نگاهداری و توسعه اسلحه‌هایی که قدرت تخریب زیاد دارند تهدید جدی برای آینده انسانیت است.

نظر به اینکه استعدادها و مواد اولیه ارزش‌مندی که برای پیشرفت‌های اجتماعی و اقتصادی لازم است اکنون صرف تولید آن‌گونه اسلحه‌ها میشود و در حقیقت ضایع میگردند.

نظر به اینکه بیانیه مورخ ۱۷ ژوئن ۱۹۷۵ دبیر کل سازمان ملل متحد که بمناسبت پنجاهمین سال امضاء پروتکل ژنو مربوط به ممنوع کردن استعمال گازهای سمی و اسلحه‌های میکروبی صادر شده لزوم ادامه اعتبار و اهمیت پروتکل مزبور را تأیید و لازم است که همه کشورها آن قرارداد و سایر قراردادهای مربوط به منع توسعه و تولید آن‌گونه سلاح‌ها را مورد تصویب و ملاحظه قرار دهند.

نظر به اینکه قرارداد مربوط به منع توسعه و تولید و نگاهداری اسلحه‌های میکروبی و سمی از تاریخ ۲۶ مارس ۱۹۷۵ اعتبار پیدا کرده.

نظر به اینکه آن قرارداد بهترین مانع توسعه و تولید و نگاهداری اسلحه‌های شیمیایی است تصویب میگردد که:

۱- قدم‌های شایسته و مقتضی برای اجراء قطعه‌نامه ۳۲۵۶ که به وسیله مجمع عمومی سازمان ملل متحد در ۹ دسامبر ۱۹۷۴ تصویب شده است برداشته شود.

۲- از تمام کشورها که تاکنون پروتکل ژنو را تصویب نکرده‌اند دعوت شود که در مراسم پنجاهمین سال پروتکل مزبور به آن بپیوندند.

۳- از تمام کشورهایی که تاکنون قرارداد منع و توسعه و تولید و نگاهداری اسلحه‌های میکروبی و سمی را امضاء نکرده‌اند دعوت شود که آنرا امضاء نمایند و برای آمادگی امضاء قرارداد منع تسلیحات از همه کشورها خواسته شود که هر چه زودتر برای این منظور کنفرانسی تشکیل دهند و از تمام امضاءکنندگان پروتکل ۱۹۲۵ ژنو تقاضا شود که به رقابت‌های مسلحانه خود خاتمه دهند و تعهد نمایند که در جنگ‌ها از اسلحه‌های میکروبی و سمی از جمله گازهای اشک‌آور و سایر مواد خطرناکی که اکنون موجود است یا بعداً کشف شود خودداری نمایند.

۴- از همه کشورهایی که قراردادهای مزبور را امضاء نموده و برای خود استثنائاتی قائل شده‌اند خواسته شود که از آن حقوق استثنائی صرف‌نظر نموده و تمام قرارگاه‌ها و تأسیسات و ساختمان‌هایی که قبلاً برای تولید اسلحه‌های میکروبی و

شیمیائی بنا کرده‌اند به کارهای صلح‌آمیز اختصاص دهند و از مجمع عمومی سازمان ملل متحد که جلسات سالیانه خود را فعلاً در حال تشکیل دارد خواسته شود که تأیید این قطعنامه تأکید لازم به همه کشورها بنمایند.

قطعنامه نوزدهم - درود و تمهیت به سازمان بین‌المللی کار بخاطر پیشبرد هدف‌های حقوق بشر

نظر به اینکه سازمان بین‌المللی کار در ترویج و قسمت بزرگی از حقوق بین‌المللی مربوط به حقوق بشر به وسیله قبول معاهدات و توصیه‌های لازم کوشش بعمل آورده است.

نظر به اینکه دستگاه‌های برقرار شده از طرف سازمان بین‌المللی کار برای اجرای مؤثر استانداردهای بین‌المللی کار از لحاظ هدف‌ها و ادامه عملیات نمونه است. نظر به اینکه روش و عمل سازمان بین‌المللی کار میتواند برای سایر سازمان‌های بین‌المللی که در ترویج حقوق بشر و اجرای قوانین مربوط دست‌اندرکار هستند مفید باشد.

تصویب میگردد که کنفرانس ۱۹۷۵ واشنگتن درود و تمهیت خود را به سازمان بین‌المللی کار بخاطر کمک‌های مهم آن در ترویج و پیشرفت عدالت اجتماعی و دستورات قانونی مخصوصاً در زمینه حقوق بشر اعلام دارد و تأکید نماید که کشور-های جهان مقرراتی را که به وسیله سازمان بین‌المللی کار تصویب شده مورد قبول و اجراء قرار دهند و بعنوان کمک مؤثر به برقراری صلح جهانی بر مبنای عدالت اجتماعی و مقررات قانون احترام گذارند و از همه حقوق‌دانان سرتاسر جهان تقاضا میشود که صمیمانه به فعالیت‌هایی که سازمان بین‌المللی کار می‌نماید کمک نمایند.

قطعنامه بیستم - آماده کردن معاضدت‌های قضائی برای مردم فقیر

نظر به اینکه انجام معاضدت‌های قضائی به افراد فقیر همه ملت‌ها از لحاظ اجراء هدف‌های حقوق بشر يك مسئله مهم است.

نظر به اینکه در سرتاسر جهان احتیاج به توسعه معاضدت‌های قضائی که خارج از فعالیت‌های انفرادی باشد برای نگاهداری و حفظ گروه‌ها و یا اجتماعات و افراد مخصوصاً مردم فقیر مورد احتیاج است.

کنفرانس ۱۹۷۵ واشنگتن مقرر میدارد که تأکید شود.

۱- کانون‌های وکلاء ملی هر کشور و کمیته‌های دانشگاهی مربوط به حفظ حقوق در کشورهای مختلف و سازمان‌های بین‌المللی با هم همکاری نمایند تا برای همه اتباع کشورها حقوق انسانی و قضائی آنها تأمین و به نحو مؤثر توسعه یابد.

۲- حقوق‌دانان هر کشور تعهد نمایند که برای مردمان فقیر معاضدت قضائی را بعنوان يك مسئولیت شغلی قبول کرده و با برقراری مقررات و عمومیت‌دادن به دفاع قانونی سعی کنند اینگونه دفاعات به وسیله حقوق‌دانان انجام شود و همچنین

کوشش کنند شعبات خدمات قضائی ایجاد شود که نمایندگی افراد و گروه‌ها را بعهده گیرد و به دولت‌های خود تأکید نمایند که احتیاجات مربوط به انجام خدمات قضائی را که برای حقوقدانان لازم است آماده نمایند.

۳- تمام کشورها باید با همکاری با حقوقدانان معاضدت‌های قضائی همه‌جانبه برای مردمان فقیر به وسیله تصویب قوانین لازم آماده نمایند تا اتباع آنها از خدمات قضائی بهره‌مند شوند و انجام معاضدت‌های قضائی بعنوان حقوق مدنی آنها شناخته شده و تضمین گردد و با اصلاح قوانین و یا انجام قوانین جدید آنگونه حقوق را به موقع اجراء بگذارند.

۴- مؤسساتی که در سطح جهانی و افراد خصوصی که وجوهی برای امور انسانی در اختیار دارند توجه مخصوص به برنامه‌های خدمات قضائی مجانی نمایند.

۵- تمام دانشگاهها و دانشکده‌های حقوق دوره‌های مخصوصی برای توسعه و ازدیاد برنامه‌های خدمات قضائی لازم ایجاد نمایند.

۶- مرکز صلح جهان از طریق قانون باید یک کمیته دائمی تشکیل دهد که برای پیشرفت خدمات قضائی مجانی برای مردم فقیر اهتمام نماید.

قطعنامه بیست‌ویکم - آزادی ترك وطن

نظر به اینکه قطعنامه شماره ۳۵ کنفرانس مرکز صلح از طریق قانون که در آبیجان تشکیل شده بود مربوط است به اعطاء آزادی با افراد برای ترك کشور محل اقامت خود تصویب میگردد که هرکس حق دارد که هرکشوری را که مایل است ترك نماید ولو اینکه آن کشور وطن خود او باشد و حق دارد در موقع ترك اموال خود را هم با خود انتقال دهد و هیچ کشوری نمیتواند کسی را که مایل است از این حق استفاده کند محکوم به باقی ماندن و یا مجبور به جرائمی کند و یا اینکه اعمالی نماید که موجب سرافکنندگی و شرمساری و یا هتك حرمت او شود.

قطعنامه بیست‌ودوم - اجرای معاهدات مربوط به حقوق بشر

نظر به اینکه مؤثر بودن حفظ و حمایت حقوق بشر تنها با دفاع و قبول استانداردهای حقوق بشر کافی نیست بلکه احتیاج به برقراری دستگاهی دارد که آن حقوق را به موقع اجرا بگذارد.

و نظر به اینکه معاهده اروپائی حقوق بشر و آزادی‌های اساسی آن قرارداد ظرف قریب بیست سال ثابت کرده است که تنها سیستم موجود برای حفظ و حمایت حقوق بشر از طریق کمیسیون و دادگاه حقوق بشر همان سازمان ممکن است که در قرارداد اروپائی است مندرج است.

نظر به اینکه معاهده حفظ و حمایت حقوق بشر که برای کشورهای امریکائی هم در کنفرانس سان‌جوز و کستاریکا در سال ۱۹۶۹ آماده و امضاء شده و در آن قرارداد برای ایجاد کمیسیون دادگاه حقوق بشر امریکائی پیش‌بینی‌هایی بعمل آمده است.

کنفرانس واشنگتن موکداً به تمام اعضاء سازمان کشورهای امریکائی که تاکنون معاهده مزبور را تصویب نکرده اند توصیه مینماید که هرچه زودتر قرارداد مزبور را به تصویب برسانند و همچنین این کنفرانس تصویب مینماید که به همه کشورهای جهان تأکید شود در سطح جهانی هم کمیسیون و دادگاهی برای حفظ و حمایت حقوق بشر ایجاد نمایند که بتواند مرجع استینافی تصمیمات کمیسیونها و دادگاههای حقوق بشر منطقه ای باشد.

قطعه نامه بیست و سوم - جمعیت و غذا

نظر به اینکه تولید بیشتر و توزیع صحیح و مصرف کافی مواد غذایی اساس اجرای حقوق بشر و موجب بقاء صلح و امنیت بین المللی است کنفرانس ۱۹۷۵ واشنگتن موکداً مقرر میدارد که کشورهای صنعتی و پیشرفت در از دیاد کمک های تکنیکی و آموزشی و مالی خود برای تولید مواد غذایی به کشورهای در حال توسعه کوشش کامل نمایند و تصویب میگردد که کنفرانس به تمام کشورها اعم از توسعه یافته و یا در حال توسعه تأکید نماید که یک سیاست صحیح از دیاد جمعیت تنظیم نمایند که مشکلات تولید و توزیع و مصرف مواد غذایی را تسهیل نماید.

قطعه نامه بیست و چهارم - تجدید نظر در مقررات و قوانین سیستم بین المللی پول

نظر به اینکه کنفرانس ۱۹۷۵ واشنگتن نسبت به سازمان بین المللی پول در چهارچوب قوانین موجود و رویه های جاری آن اقداماتی بعمل آورده است. نظر به اینکه این کنفرانس در مورد تجدید نظر سیستم بین المللی پول و کارهای کمیته دوازده نفری منتخب هیئت مدیره صندوق بین المللی پول راجع به اصلاح سیستم مزبور و مسائل مربوط به آن بحث کرده است.

قطعه نامه تصویب میگردد که این کنفرانس کوششهایی را که اکنون به وسیله ارگان های صندوق و به وسیله کمیته داخلی مخصوصی برداشته میشود تأیید نماید و تأکید شود که این اقدامات کمک های مهمی به بهتر شدن شرایط زندگی کرده و موجب روابط هم آهنگ و صلح آمیز بین کشورهای عضو صندوق میشود و تأیید مینماید که جهان احتیاج به سیستم پولی بین المللی جدیدی دارد که بر مبنای قانونی برقرار و مواد قرارداد قبلی صندوق بین المللی پول را اصلاح کرده باشد.

و مقرر میگردد که اصلاح مقررات قرارداد صندوق بین المللی پول باید متضمن پیش بینی هایی مربوط به مبادله پول ها و مقررات و شرایط ذخیره اموال و همچنین متضمن مقررات مخصوص و کافی که وضعیت استفاده از حق مخصوص را افزایش دهد و آنرا بصورت مرکز ذخیره اموال در سیستم پولی بین المللی درآورد میباشد و نیز مقررات جدید باید شامل اصلاح استفاده از ذخایر صندوق بوده و شورائی دائمی کمیته داخلی فعلی که با مقررات حق برداشت مخصوص بستگی داشته باشد به وجود آید. و مقرر میدارد که هر دو دسته کشورهای صنعتی و در حال توسعه که عضو

صندوق هستند باید بطور تساوی مؤثر در مذاکرات و تصمیمات مربوط به اصلاحات و تغییرات و مؤثر صندوق بین‌المللی پول مشارکت داشته و اصلاحاتی که انجام میشود باید منافع هر دو دسته کشورها را در بر گیرد. و تصویب میگردد که این کنفرانس کوشش‌های کمیته داخلی و هیئت مدیره اجرائی آنرا برای تکمیل و کارهای آنها در مورد اصلاح مقررات صندوق که اکنون زیر اقدام است تأیید می‌نماید تا در جلسات آتی کمیته داخلی که در ژانویه ۱۹۷۶ در جامایگا تشکیل شود و بصورت قراردادی درآید که مورد قبول همه اعضاء صندوق قرار گیرد.

قطعنامه بیست و پنجم - برنامه‌های حقوق بانوان

نظر به اینکه اعلامیه سازمان ملل متحد برای از میان برداشتن تبعیضات زنان و برابری رفتار با مردان و زنان را مقرر داشته. و نظر به اینکه ایجاد قوانین جدید و عادات و اعمال و رفتار برای رفع تبعیض لازم است.

و نظر به اینکه احتیاج به برنامه‌هایی برای انتشار و اشاعه اطلاعات مربوط به زنان و حقوق آنها است.

نظر به اینکه مرکز صلح جهان از طریق قانون يك کمیته دائمی برای توسعه حقوق زنان تشکیل داده است که فعالیت لازم و مقتضی مربوط به برابری حقوق زنان و مردان را رهبری کرده و اطلاعات مربوط به مشکلات و مسائل و حقوق زنان در سرتاسر جهان را انتشار داده و در دسترس همکاران قرار دهد.

قطعنامه بیست و هشتم - اقدامات بین‌المللی برای حفظ حقوق زنان

نظر به اینکه این کنفرانس سال بین‌المللی زن را که نتیجه آن برابری و توسعه حقوق زنان و صلح است محترم میدارد.

نظر به اینکه برنامه‌های اقدامات جهانی برای پیشرفت زنان در کنفرانس جهانی مربوط به سال بین‌المللی زنان در سال ۱۹۷۵ اعلامیه مکزیکو را درباره تساوی زنان و مردان و سایر قطعنامه‌های مربوطه مورد قبول قرار گرفته.

نظر به اینکه اعلامیه سازمان ملل متحد در مورد از میان برداشتن تبعیضات درباره زنان و سایر قراردادهای مربوط به حقوق بشر برای حفظ زنان را تصویب کرده.

نظر به اینکه کمیسیون مخصوص سازمان ملل متحد مربوط به وضعیت زنان مشغول اقدام برای تهیه پیش‌نویس يك قرارداد بین‌المللی است که به موجب آن هرگونه تبعیضی علیه زنان از بین خواهد رفت تصویب مینماید که این کنفرانس به سازمان ملل متحد تأکید نماید که هرچه زودتر پیش‌نویس قرارداد حذف هرگونه تبعیضی علیه زنان را از جمله مقررات مقتضی و لازم برای اجراء آن را مورد قبول قرار دهد.

و مقرر میدارد که این کنفرانس به دولت‌ها در هر سطح و درجه تأکید نماید که مقررات حقوق بشر را که مربوط به حفظ حقوق زنان است در سطح ملی به موقع اجراء بگذارد و تمام افراد و گروه‌ها را برای احترام و تساوی حقوق مردم جهان آماده و بسیج نمایند.

قطعنامه بیست‌وهفتم - جلوگیری از شکنجه و مجازات خلاف انسانیت

تصویب میگردد که مرکز صلح از طریق قانون پیشنهادهای کنفرانس پنجم سازمان ملل متحد را درباره جلوگیری از جنایات و رفتار شکنجه‌آمیز با گناهکاران را تأیید نماید و مقرر میدارد که به دولت‌ها تأکید شود در جلسات سی‌امین سال مجمع عمومی سازمان ملل متحد قطعنامه مخصوص و جداگانه‌ئی را مورد قبول قرار دهند که به موجب آن شکنجه و هر نوع مجازات غیرانسانی و رفتار خفت‌آمیز و بیرحمانه را محکوم نماید.

مقرر میگردد که کمیته مزبور اعلامیه‌های مربوط به حقوق زنان را تهیه کرده و در سال بین‌المللی زنان منتشر نماید و همچنین کمیته دائمی مذکور باید برنامه‌های مربوط به حقوق زنان را طوری توسعه دهد که متضمن آموزش آنها در مورد جلوگیری از ازدیاد نسل به نفع آنها در سرتاسر جهان باشد و آنچنان برنامه‌ها باید از لحاظ بین‌المللی توزیع گردد و مقرر میدارد که کمیته دائمی مزبور اقدام به انتشار مجله‌ای نماید که محتوی مسائل مربوط به زنان بوده و برای کمک به انتشار آن مجله از سازمان‌های زنان و اجتماعات دیگر و حقوقدانان و دانشکده‌های حقوق و سایر علاقمندان دعوت نماید.

قطعنامه بیست‌وهشتم - ایجاد امکان شغل برای حقوقدانان تبعید شده

نظر به اینکه حقوقدانانی که بدون محاکمه و محکومیت به اتهام نوعی گناه به کشور دیگری رانده میشوند بدون اینکه اموال خود را همراه داشته باشند از داشتن وسائل لازم برای زندگی محروم میشوند.

مقرر میگردد که مرکز صلح از طریق قانون به دولت‌هایی که اینگونه حقوقدانان به کشور آنها وارد میشوند تأکید نماید که توجه مخصوص به مشکلات آنها داشته و مشارکت آنها را تا حدی که ممکن است در انجام مشاغل قضائی در کشور خود ممکن سازند.

قطعنامه بیست‌ونهم - زندانیانی که به امراض روحی مبتلا هستند

نظر به اینکه اجتماع بین‌المللی قراردادهای مختلفی را در مورد حمایت حقوق بشر مورد تأیید قرار داده و نظر به اینکه فعلا اینگونه قراردادهای در بیداری وجدان جهانیان با توجه به نقص حقوق بشر در نقاط مختلف گیتی مؤثر بوده است.

مقرر میگردد که این کنفرانس تقاضا نماید تمام زندانیانی که به مناسبت

امراض روحی در بیمارستان‌ها و آسایشگاههای دماغی و سایر مکان‌های مشابه که برای نگهداری اینگونه زندانیان موجود است بازداشت هستند آزاد شوند.

قطعنامه سی‌ام - دخالت دولت‌ها در کار وکلای دادگستری که مشمول انجام وظایف مربوط به حرفه خود هستند

نظر به اینکه مرکز صلح از طریق قانون به وسیله قطعنامه صادره از طرف کنفرانس جهانی آبیجان این اصل را شناخته است که فرصت انتخاب نماینده قانونی صحیح و مقتضی يك امر لازم برای اجرای حقوق بشر است.

و نظر به اینکه آن کنفرانس دخالت در کار وکلای دادگستری را که بطور صحیح وظایف خود را انجام میدهند محکوم کرده و به تمام اعضای هیئت‌های منصفه و حقوقدانان و قضات و سایر اعضای خانواده مشاغل قضائی تأکید کرده که با آنگونه صاحبان قدرت که سعی میکنند اشخاصی را به عنوانین داشتن عقاید سیاسی خاص و یا نژاد مخصوص و یا مذهب و عقیده و مرام خاص از داشتن وکیل مدافع شایسته و مقتضی محروم نمایند شدیداً مبارزه کرده و مخصوصاً هرگونه اعمال دولت‌ها را که منتهی به تهدیداتی میشود که وکلای دادگستری را مرعوب کرده و از انجام وظایف خود دلسرد نمایند تقبیح مینماید.

نظر به اینکه این کنفرانس فرصت داشته است که هر موردی را که افراد خصوصی از حق داشتن وکیل مدافع محروم شده‌اند و همچنین مواردی که برای وکلای مدافع از لحاظ قبول وکالت و انجام وظایف دفاعی موانعی ایجاد شده اطلاع حاصل نمایند لذا قطعنامه زیر صادر میگردد.

۱- مرکز صلح از طریق قانون يك سازمان مرکزی برای مقاصد ذیل تشکیل دهد.

الف - جمع‌آوری اطلاعات از تمام منابعی که بهرجهتی اطلاع حاصل میکنند که در کار مدافعان عدالت در انجام وظایف حرفه‌ای آنها دخالت میشود.

ب - به نمایش گذاردن آنگونه دخالت‌ها در سرتاسر جهان به وسیله وسائل ارتباط عمومی.

ج - تشویق وکلای دادگستری و اعضای هیئت‌های منصفه در تمام کشورها به اعتراض به اعمال متصدیان امور دولتی که در آنگونه دخالت‌ها مباشرت میکنند.

د - کوشش نمایند که برای انجام دفاع از طرف وکلای دادگستری امنیت‌های لازم و مقتضی موجود باشد.

ه - تشویق تمام وکلای دادگستری که مدافع عدالت هستند به کمک به همکاران خود که در انجام وظیفه گرفتار دخالت‌های ناروا میشوند.

۲- سازمانی که تشکیل میشود باید حقوقدانان را تشویق نماید که مثل يك عضو کمیسیون حقوق بشر دادرسی‌هایی را که وکلای دادگستری دخالت دارند کاملاً مورد مواظبت قرار داده و در مواردی که دولت‌ها در آن امور دخالت میکنند آنها را

مورد اعتراض قرار داده و آنچه را که بنظر آنها غیرقانونی و غیرصحیح می‌رسد به اطلاع همکاران خود رسانیده و برای اینکه مراتب را به اطلاع جهانیان برسانند برای تحصیل پول لازم اقدام کنند.

۳- چون سازمان مرکز صلح از طریق قانون به وسائل مقتضی که در دست داشته از بسیاری مسائل اطلاع حاصل کرده و آن مسائل مشتمل است بر اعمال خلاف استانداردهای بین‌المللی از طرف بعضی مقامات و انتخاب وکیل مدافع از طرف آنهاییکه مایل به انتخاب وکیل هستند و همچنین از موارد آزار و اذیت در مورد وکلاء مدافع و اعضاء هیئت‌های منصفه و دخالت‌های ناروا در کار آنها یادداشت‌هایی تهیه کرده و مؤکداً اصرار مینماید که آن اطلاعات برای دبیر کل سازمان ملل متحد ارسال و از او تقاضا شود که اطلاعات مزبور و این قطعنامه را بعنوان سند رسمی تلقی و رسماً منتشر نماید و همچنین مرکز باید رونوشت‌نامه خود را که به دبیرکل سازمان ملل متحد تسلیم میکند برای اطلاع شورای اروپا و سازمان کشورهای امریکائی و دادگاه عدالت حقوق بشر اروپا و کلیه سازمان‌های دیگر بین‌المللی اعم از دولتی و غیردولتی ارسال دارد.

قطعنامه سی و یکم - توجه به کنفرانس‌ها

نظر به اینکه توجه این کنفرانس به این حقیقت معطوف شده که جمعی از حقوقدانانی که در نظر داشته‌اند در این کنفرانس شرکت نمایند نتوانسته‌اند اجازه خروج و پاسپورت از طرف کشور خود بدست آورند تا بتوانند در این کنفرانس شرکت نمایند.

به موجب این قطعنامه مقرر میدارد که کنفرانس واشنگتن تأسف عمیق خود را از اعمال دولت‌هایی که مانع شرکت حقوقدانان در این اجتماع شده‌اند ابراز میدارد و از آن دولت‌ها استمداد مینماید که حقوقدانان خود را تشویق نمایند که در کنفرانس‌های آینده شرکت نمایند.

و نیز مقرر میدارد که مرکز صلح از طریق قانون این قطعنامه را برای اطلاع دولت‌های مربوطه ارسال دارد.

* * *

۳۱ قطعنامه‌ای که مفاد آنها ذکر گردید قطعنامه‌هایی است که در کنفرانس واشنگتن صادر گردید و خوانندگان میتوانند با مقایسه با قطعنامه‌های مزبور با قطعنامه‌های کنفرانس بانکوک دریابند که مسائل مطروحه در جهان از لحاظ حقوقی تا چه حد تغییر کرده و ظرف شش سال چه مسائل جدیدی مطرح گردیده که سابقاً هیچ نامی از آنها نبود و همین اختلاف در طرح مسائل مختلف خود بهترین دلیل است بر لزوم شرکت افراد شایسته در کنفرانس‌های جهانی تا کشور ما از قافله علوم و معاریف جدید عقب نماند.

علاوه بر جلسات مربوط به برنامه‌های کار کنفرانس که حاصل آنها قطعنامه‌های بالا بود در جریان کنفرانس امسال مثل همه کنفرانس‌های دیگر وقایعی دیگر هم اتفاق افتاده است که بعضی از آنها عبارت بودند از:

بعد از ظهر روز ۱۲ اکتبر تشریفات روز قانون در یکی از سالن‌های بزرگ هتل شرایتون پارک برگزار شد که آقای والتر واشنگتن شهردار انتخابی شمر واشنگتن که مرد سیاهی است و هم نام ژنرال واشنگتن قهرمان جنگ‌های استقلال امریکا است سخنرانی مفصلی ایراد کرد و بعد از او هم چند نفر از حقوقدانان از ملیت‌های مختلف سخنرانی کردند و در همان شب از ساعت ۷ تا ۹ بعد از ظهر یک مهمانی بافتخار شرکت‌کنندگان در کنفرانس از طرف آقای وارن برگر رئیس دیوان عالی کشور امریکا در ساختمان دیوان کشور برقرار گردید.

۲- در ساعت ۱۲ روز سیزدهم اکتبر مهمانی ناهاری با کمک رئیس کانون وکلاء فدرال امریکا برگزار شد که سر میز نهار سر فیلیپ نوئل بیکر انگلیسی که یکی از دریافت‌کنندگان جایزه صلح نوبل و یکی از چهره‌های معروف و سرشناس دنیای سیاست است و زمانی دبیرکل جامعه ملل بوده و از آن تاریخ بی‌عده همیشه در مسائل مهم سیاست جهان مشارکت داشته سخنرانی جالب و جامعی ایراد کرد که به تصدیق همه کسانی که در کنفرانس شرکت کرده بودند از لحاظ محتوا عمیق‌ترین و از لحاظ بیان فصیح‌ترین بیان انگلیسی بود که همه شنیده بودند و میتوان گفت فصاحت و اصالت و بلاغت زبان او حتی از آنچه مورد انتظار پرفسور هیگنز Higns در داستان بانوی زیبای من بوده است بهتر و بیشتر بود بطوریکه همه حاضرین را تحت تأثیر قرار داد. و ساعت هفت بعد از ظهر همان روز از طرف اتحادیه کانون‌های وکلای امریکا یک مهمانی کوکتل برقرار گردید.

۳- در روز ۱۴ اکتبر مهمانی نهاری از طرف مرکز برگزار گردید که رئیس کانون وکلاء دادگستری ایتالیا ریاست آن جلسه را بعهده داشت و آقای ویلیام سیمون وزیر خزانه‌داری امریکا نطق مفصلی ایراد کرد و در ساعت هفت بعد از ظهر آن روز هم از طرف انستیتو ملی حقوقدانان شهرداری‌ها مجلس ضیافتی برقرار گردید. در روز ۱۵ اکتبر هم از طرف انستیتو ملی حقوقدانان شهرداری‌ها مهمانی به ریاست رئیس آن انستیتو که وکیل شهرداری تگزاس بود برقرار و در آن مهمانی هم آقای ریچلاند وکیل سرشناس شهر نیویورک سخنرانی کرد و در همان ساعت هم از طرف خانم برگر رئیس دیوان عالی کشور امریکا یک مهمانی به افتخار همسران افراد شرکت‌کننده برگزار شد که در آن مهمانی یک نمایش مد هم برای خانم‌ها ترتیب داده شده بود و در ساعت هفت و نیم همان روز هم نمایش یک دادرسی بین‌المللی در مورد فشارهای اقتصادی ترتیب داده شد.

در مورد محاکمه نمایشی مزبور لازم به توضیح است که مرکز صلح از طریق کانون در سال‌های گذشته همیشه طرفدار تشکیل دادگاه یادادگاه‌های بین‌المللی میباشد که در آن مراجع هر دولت و هر فرد خصوصی در هر مورد بتواند مستقیماً مراجعه کرده

و طرح دعوی نماید و آن دادگاه هم برطبق موازین جهانی به دعاوی و اختلافات مزبور رسیدگی کرده و رأی صادر نماید و آراء صادره از طرف آن دادگاهها هم دهر کشوری قوت اجرایی داشته باشد و البته برای رسیدن به يك چنین پیشرفت قضائی لازم است که همه ملل جهان قراردادی را امضاء نمایند که شبیه قرارداد تشکیل دادگاه جهانی موجود که در ایران بعنوان دیوان دادگستری لاهه معروف بوده است و در آن قرارداد تعهد به قبول موارد صلاحیت و چگونگی تشکیل دادگاه و قبول اجرای تصمیمات آن بنمایند که این هدف گرچه فعلا مشکل بنظر میرسد ولی غیر ممکن هم نیست کما اینکه کشورهای اروپائی عضو اتحادیه اقتصادی اروپا دادگاههای مربوط به قرار دادهای بازار مشترك را تشکیل داده و همچنین اعضاء شورای اروپا برطبق يك قرارداد همه جانبه دادگاه و کمیسیون حقوق بشر اروپائی را ایجاد کرده اند و از احکام آن هم تبعیت میکنند.

مرکز صلح از طریق قانون برای اینکه امکان عملی چنان دادگاهها را ثابت نماید اکنون شش سال است که در هر يك از کنفرانس‌هایی که تشکیل میدهد يك محاکمه نمایشی به سبکی که مورد نظر مرکز مزبور برای تشکیل دادگاههای جهانی است برقرار میدارد و در هر يك از این محاکمه‌های نمایشی هم عده‌ای از برجسته‌ترین حقوقدانان جهان را بعنوان قضات دادگاه و وکلای مدافع طرفین انتخاب میکنند و مطالبی را هم که با جریانات جهانی روز مربوط باشد بعنوان موضوع مورد رسیدگی انتخاب مینمایند کما اینکه در کنفرانس بلگراد اعضاء دادگاه متشکل بودند از رئیس دیوان کشور آمریکا و رئیس دیوان کشور یوگوسلاوی و اگر خاطره‌ام درست باشد رئیس دیوان کشور هندوستان و دو نفر دیگر از رؤساء دیوان کشورها که یکی از افریقا و یکی از امریکای جنوبی بود و موضوع مورد رسیدگی دادگاه هم تصادف يك سفینه فضانورد در فضای ماورا جو بود که در نتیجه آن تصادف اموال و اشخاص از ملت‌های مختلف خسارت دیده بودند و در نتیجه خسارت دیدگان برای جبران خسارات خود به دادگاه جهانی مراجعه کرده و در آنجا چون مسئله این بود که مقصر اصلی در تصادف سفینه فضانورد آیا سازنده آن است یا دارنده آن یا پروازدهنده هر سه کشور سازنده و دارنده و پروازدهنده که عبارت بودند از آمریکا و ایتالیا و ژاپن به محاکمه جلب شده بودند و مدعیان دعوا هم چند کشور دیگر بودند که هر کدام به مناسبتی دچار خسارت شده بودند و در آن محاکمه همه کشورهایی که به جبهتی وارد دعوی بودند وکیل داشتند که معمولا آن وکلاء هم رؤسای کانون‌های وکلاء کشورهای مربوطه بودند و هر کدام برای اثبات ادعای خود و یا بیگناهی خود مطالب مفصلی که همه منطبق با موازین قضائی جهانی بود بیان داشتند و در آخر رسیدگی هم دادگاه تصمیم اتخاذ کرد.

کنفرانس بعدی آبیجان هم يك محاکمه نمایشی برقرار شد و امسال هم در واشنگتن همان نمایش بعمل آمد و موضوعی که مورد رسیدگی دادگاه کنفرانس واشنگتن قرار گرفت در حقیقت مسئله نفت و جنگ اعراب و اسرائیل بود و بدین

طریق تنظیم شده بود که دو مسئله را در پیشگاه دادگاه بعنوان موضوع دادرسی قرار داده بودند که آن دو مسئله عبارت بودند از:

۱- اگر در نتیجه اختلافات سیاسی جنگی بین کشورها واقع شود آیا کشورهای جنگی که در حال جنگ هستند میتوانند فشارهای اقتصادی به کشورهای دیگری که وارد جنگ نیستند و به تعهدات خود هم که ضمن قراردادهائی که امضاء کرده و همچنین به قوانین بین‌المللی وفادار هستند وارد آورند و منافع آنها را بنظر انداخته بطوری که محتمل خساراتی شوند.

۲- اگر دادگاه معتقد گردید که آنها نمیتوانند چنین کاری کنند چگونه نسبت به کشورهای که فشار اقتصادی به آنها وارد شده باید جبران غرامات وارده را بنمایند.

در محاکمه نمایشی کنفرانس واشنگتن اعضاء هیئت حاکمه دادگاه عبارت بودند از آقای ریسدال رئیس دیوان کشور نروژ که ریاست جلسه را بعهده داشت و آقای اگرنات رئیس دیوان کشور اسرائیل و آقای حیات‌علی رئیس دیوان کشور ترینیداد و آقای سید عبدالمجید امام رئیس دیوان کشور سودان و آقای ماکالینتال رئیس دیوان کشور فیلیپین و آقای هیگینز رئیس دیوان کشور ایرلند و آقای ساآریو رئیس دادگاههای استیناف فنلاند و هرکدام از آن قضات هم دو نفر منشی داشتند که در امور مربوطه به آنها کمک میکردند و همه منشی‌ها هم از حقوقدانان بودند.

مدعی دعوی کشورهای خیالی دلتا و کاما بودند که مشاور کشور دلتا آقای اسمیت وکیل دادگستری معروف امریکائی و مشاور گاماروزن حقوقدان معروف اسرائیلی و نویسنده کتابهای معروف مربوط به دادگاه جهانی بود و پروفیسور لیلیچ استاد دانشکده حقوق ویرجینیا هم بعنوان وکیل مدافع مدعی انتخاب شده بود. مدعی علیه دعوی یا خواننده‌ها هم سه کشور خیالی بنام‌های پی و سیگما و تایو بودند که مشاور کشور پی دکتر احمد صادق الکوشیری از مصر و مشاور کشور سیگما هم آقای استروولینی از ایتالیا و مشاور کشور تایو هم آقای اکینخاید از نیجریه بودند و وکیل این سه کشور هم پروفیسور باکستر از دانشکده حقوق هاروارد بود.

پس از تشکیل جلسه محاکمه قضات به مسند قضاوت نشستند و سپس وکلای مدعیان بیان ادعا کردند و هر یک آنها در تأیید مطلب مورد درخواست دفاع جانانه‌ای بعمل آوردند و گرچه از اعلام رای دادگاه اعلام کرده بود که موضوع مورد رسیدگی هیچ ارتباطی با جنگ اعراب و اسرائیل و بالارفتن قیمت نفت ندارد ولی در حقیقت همه میدانستند که همان مسئله مطرح است چون مسئله نفت خاورمیانه مطرح بود جاداشت از کشورهای نفت‌خیز که در حقیقت لبه‌تیز حمله متوجه آنها بودکسانی بعنوان مدافع وقاضی شرکت داشته باشند ولی متأسفانه هیچ‌یک از آن کشورها در محاکمه شرکت نداشتند ولی الحق والانصاف وکلای که برای دفاع از این موضوع انتخاب شده بودند مخصوصاً دکتر احمد صادق بسیار خوب دفاع کردند که اگر هر یک از ما هم اگر در آنجا

شرکت داشتیم بهتر و بیشتر از او چیزی نمی‌گفتیم تا بالاخره محاکمه پایان یافت و دادگاه وارد شور شد.

روز دیگر رئیس دادگاه اعلام کرد که دادگاه در جلسه مقدماتی خود تصمیم گرفته است که باید در نخستین وهله و قبل از اتخاذ تصمیم تأکید کند که قضاوت دادگاه صرفاً بر مبنای موضوعی است که نزد او طرح شده و نظر دادگاه در این پرونده هرچه باشد بهیچوجه مؤثر در مسائل و وقایعی که سابقاً واقع شده و یا در حال حاضر در جریان است و یا هرگونه اختلافات دیگری که در میان ملت‌ها در جریان است اثر و عکس‌العمل نخواهد داشت.

بعد از چند روز هم دادگاه تصمیم خود را بشرح زیر اعلام کرد.

۱- در مورد سؤال اول که آیا میتوان به کشورهای گاما و دلتا و پی و سیگما و تایو که به تعهدات خود در قراردادهای و به قوانین بین‌المللی وفادار بوده‌اند به‌خاطر جنگ بین کشورهای آلفا و بتا از یک طرف و کشور پی از طرف دیگر فشار اقتصادی وارد آورد یا نه پاسخ منفی است و این پاسخ نظر اکثریت اعضاء دادگاه است ولی اقلیت نظر مخالف دارد.

در مورد سؤال دوم برای جبران غرامات وارده دادگاه معتقد است و مقرر میدارد که:

الف - وضع موجود بین طرفین قبل از اقدام هر یک از آنها به فشار اقتصادی که بعمل آمده است باید اعاده شود.

ب - باید تحقیق شود که خسارات وارده به هر یک از طرفین در اثر اقدامات معموله چه مقدار است.

ج - پس از تحقیقات لازم که ثابت شد آیا خسارات قابل پرداخت موجود است یا خیر و اگر موجود است خسارت هر یک از طرفین که به وسیله طرف دیگر وارد شده چه مقدار است با توجه به قابلیت و استعداد هر طرف در عدم رعایت تعهدات طرف دیگر که به موجب قراردادهای متعهد بوده و یا به موجب قوانین بین‌المللی ملزم به آن بوده باید پرداخت شود.

دفاعات و سخنرانی‌های مشاورین و وکلاء طرفین دعوی مفصل است که در این مقاله محلی برای آنها نیست و انشاءاله در فرصتی دیگر نوشته خواهد شد.

در روز شانزدهم اکتبر هم مراسم مختلفی برگزار شد که عبارت بودند از تشریفات سال بزرگداشت حقوق زنان و اتحادیه بین‌المللی قضاوت و اتحادیه بین‌المللی حقوقدانان و اتحادیه بین‌المللی استادان حقوق و میتینگ منطقه‌ای اتحادیه دانشجویان مربوط به اجتماعات بین‌المللی حقوقی و در هر یک از این مراسم هم مسائل مختلف مطرح و سخنرانی‌های بسیاری انجام شد و در همان روز هم نهمین طرف اتحادیه زنان وابسته به مرکز صلح از طریق قانون و اتحادیه زنان حقوقدان جهان برگزار شد که در آن جلسه هم خانم میپپلا دبیرکل سال بین‌المللی زن سخنرانی ایراد کرد و در ساعت ۳ بعد از ظهر هم شرکت‌کنندگان در کنفرانس به دعوت رئیس جمهور امریکا به کاخ سفید رفتند و

در آنجا هم ضمن بازدید از قسمت‌های مختلف کاخ سفید و پذیرائی که بعمل آمد
پرزیدنت فورد به میان حقوقدانان آمد و نطقی که متضمن خوش‌آمد به حقوقدانان و
تحسین آنها و حمایت از هدف‌های مرکز صلح از طریق قانون بود ایراد کردند.
در شب آن روز هم که آخرین شب کنفرانس بود يك مهمانی شام نشسته از طرف
کنفرانس برگزار شد که در آن مهمانی هم ژنرال کارلوس رومولو وزیر خارجه
فیلیپین نطق مفصلی در مورد سیاست قابل قبول ایراد کردند که آن نطق هم از
سخنرانی‌های جالب کنفرانس و آخرین اقدام رسمی کنفرانس بود.
لازم به توضیح است که در کنفرانس واشنگتن هیئت نمایندگی ایران مورد
احترام بسیار قرار گرفت بطوریکه دبیرکل مرکز در مدت کوتاه کنفرانس دوبار به
افتخار ایرانیان شرکت‌کننده مهمانی اختصاصی برای آنها برگزار کرد و نیز چون
ایام برگذاری کنفرانس مصادف با جشن‌های تولد اعلیحضرت شاهنشاه ایران بود
از طرف دبیرکل مرکز صلح از طریق قانون تلگرافی مبنی بر تهنیت بیه پیشگاه
شاهنشاه مخابره گردید و خیلی زود بدریافت پاسخ اعلیحضرت مفتخر گردیدند.
این بود خلاصه‌ای از هدف‌ها و چگونگی سازمان مرکز صلح از طریق قانون که
تشکیل دهنده یکی از کنفرانس‌های حقوقی بین‌المللی است و اگر خداوند بزرگت توفیق
نصیب فرماید در آینده چگونگی سایر سازمان‌های حقوقی را هم که هرچند یکبار
کنفرانس بین‌المللی تشکیل میدهد برای اطلاع خوانندگان خواهم نوشت.

نیاوران - بهمن‌ماه ۱۳۵۴

